

Dolina Cybiny PLH300038 - dokumentacja planu zadań ochronnych (PZO)

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Dolina Cybiny		
Kod obszaru	PLH300038		
Opis granic obszaru	Pobierz punkty w formacie CSV		
SDF	ID	Data dodania	
	SDF Dolina Cybiny PLH300038	2014-05-30 13:45:51	
Położenie	Kostrzyn(gmina miejsko-wiejska), Powiat: Poznański(woj. wielkopolskie) Pobiedziska(gmina miejsko-wiejska), Powiat: Poznański(woj. wielkopolskie) Swarzędz(gmina miejsko-wiejska), Powiat: Poznański(woj. wielkopolskie)		
Powierzchnia obszaru (w ha)	2424.72		
Status prawny	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty		
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	2011-12-22		
Termin zatwierdzenia Planu			
Koordynator Planu	Błażej Garstecki		
Planista regionalny	Wojciech Rakowski		
Sprawujący nadzór	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu		

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

Brak krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywających się z obszarem, które powodują wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu

Teren objęty PZO: **Dolina Cybiny** o powierzchni **2424.72 (ha)**

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Legenda:

 - Dolina Cybiny (Obszar Natura 2000)

Mapa poglądowa obszaru Natura 2000 z wyszczególnieniem powierzchni wyłączonych i niewyłączonych ze sporządzania planu zadań ochronnych.

1.4. Opis założeń do sporządzania Planu

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7, z późn. zm.).

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038 został wyznaczony decyzją Komisji 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. L 33 z 8.2.2011, str. 146). Zajmuje powierzchnię 2424,7 ha i położony jest w województwie wielkopolskim na terenie 3 gmin: Kostrzyn, Pobiedziska oraz Swarzędz.

Obszar obejmuje dolinę rzeki Cybiny na odcinku o długości około 31 km. W stosunku do względnie płaskiego otoczenia, ukształtowana w fazie poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego dolina, jest dość głęboko wcięta. W II połowie XIX wieku na skutek przeprowadzonych zabiegów melioracyjnych poziom wód w dolinie uległ obniżeniu. Mimo tego, nadal posiada ona dużą zdolność retencjonowania wód, m.in. dzięki obecności licznych jezior i sztucznych zbiorników wodnych. Te ostatnie mają głównie charakter stawów wykorzystywanych do hodowli ryb.

Obszar posiada bardzo silnie zróżnicowaną roślinność. Do najpospolitszych zbiorowisk należą: olsy, łozowiska, łągi jesionowo-olszowe, zbiorowiska wodne oraz łąki i murawy. Ze względu na sąsiedztwo aglomeracji poznańskiej, dolina Cybiny podlega silnej antropopresji, której głównymi przejawami są: rozwój budownictwa mieszkalnego oraz rozwój turystyki i rekreacji.

Zgodnie z aktualnym standardowym formularzem danych, przedmiotem ochrony na obszarze są:

1. Siedliska przyrodnicze:

- 3510 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*,
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*,
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.,
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*),
- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis*),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe),
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

1. Gatunki:

- bóbr europejski *Castor fiber*,
- kumak nizinny *Bombina bombina*,

- różanka *Rhodeus sericeus amarus*,
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*,
- wydra *Lutra lutra*.

W toku prac nad projektem planu zadań ochronnych lista przedmiotów ochrony może ulec zmianie.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, ze zm.). Projekt sporządza sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, którym w przypadku obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 3a ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 roku o zmianie ustawy przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 224, poz. 1337), wchodzącej w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu został poddany ocenie oddziaływania na środowisko. W przypadku obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038, projekt planu zadań ochronnych nie obejmuje terenów administrowanych przez Nadleśnictwo Czarniejewo oraz Nadleśnictwo Babki.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalny dyrektor ochrony środowiska, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038. Sporządzony zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 będzie zawierał:

- opis granic (w postaci wykazu punktów załamania granicy) i mapę obszaru;
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar;
- cele działań ochronnych: konieczność zachowania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony;
- wykaz działań ochronnych wraz z podaniem obszarów ich wdrażania oraz określeniem podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie;
- wskazania do istniejących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

W celu umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar, udział w pracach nad projektem planu zadań ochronnych, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu zorganizuje cykl warsztatów lokalnych.

Ustalenia planu zadań ochronnych mogą w sposób bezpośredni oddziaływać na: organy administracji samorządowej i terenowe organy administracji rządowej; właścicieli i użytkowników gruntów rolnych, leśnych oraz wód oraz właścicieli nieruchomości, w obrębie których występują przedmioty ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038; przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038 oraz przedsiębiorców zainteresowanych realizacją przedsięwzięć na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038.

Ponadto ustalenia planu zadań ochronnych będą transponowane do różnych dokumentów planistycznych pozostających w kompetencjach organów władzy publicznej: studiów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. osiadła	Pop. rozrodcza	Pop. przemieszczająca się	Ocena pop. / Stopień reprezen.	Ocena st. zach.	Ocena izol. / Pow. względna	Ocena ogólna	Opinia dot. wpisu
S1	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion						A	B	C	B	brak danych o powierzchni w obszarze
S2	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis						B	B	C	B	brak danych o powierzchni w obszarze
S3	3270	Zalewane muliste brzegi rzek						B	C	C	B	brak danych o powierzchni w obszarze
S4	6120	* Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	Koelerion glaucae					C	C	C	C	brak danych o powierzchni w obszarze
S5	6210	* Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis) – priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków						C	C	C	C	brak danych o powierzchni w obszarze
S6	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Arrhenatherion elatioris					A	C	C	B	brak danych o powierzchni w obszarze
S7	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)						B	C	C	B	brak danych o powierzchni w obszarze
S8	9130	Żyzne buczyny	Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion					C	C	C	C	brak danych o powierzchni w obszarze
S9	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum					C	C	C	C	brak danych o powierzchni w obszarze
S10	91E0	* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe	Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae					A	B	C	A	brak danych o powierzchni w obszarze
S11	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Ficario-Ulmetum					A	B	C	A	brak danych o powierzchni w obszarze
Z1	1337	Bóbr europejski (euroazjatycki)	Castor fiber		3fam			C	B	C	C	
Z2	1355	Wydra	Lutra lutra		R			C	B	C	C	
Z3	1166	Traszka grzebieniasta	Triturus cristatus		R			C	B	C	C	
Z4	1188	Kumak nizinny	Bombina bombina		250-500i			C	A	C	B	
Z5	1134	Różanka	Rhodeus amarus		R			C	B	C	B	

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

Sporządzanie projektu planu zadań ochronnych jest procesem uspołecznionym w bardzo szerokim zakresie, znacznie wykraczającym poza ramy wynikające z przepisów prawa. Rozpoczynając ten proces, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, podała do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038. Nastąpiło to poprzez:

- ogłoszenie 20 grudnia 2011 r. w prasie o zasięgu ogólnopolskim;
- umieszczenie informacji na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu (<http://poznan.rdos.gov.pl/>);
- wywieszenie informacji w gablocie w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od 22 grudnia 2011 r. do 12 stycznia 2012 r. wraz z opisem założeń do powstającego planu zadań ochronnych, ze wskazaniem 21-dniowego terminu na składanie uwag i wniosków.

Następnie zidentyfikowano osoby i podmioty, mogące być zainteresowane tworzoną dokumentem. Wykorzystano do tego m.in. pomoc gmin i starostw powiatowych, do których zwrócono się z prośbą o wskazanie osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000. Uspołecznienie tworzenia projektu planu zadań ochronnych przebiegało na dwóch płaszczyznach.

Po pierwsze – w ramach warsztatów lokalnych, organizowanych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Poznaniu na terenie obszaru Natura 2000 lub w jego sąsiedztwie. O warsztatach zawiadamiane są osoby i podmioty, które mogą być zainteresowane powstającym projektem planu zadań ochronnych; RDOŚ w Poznaniu zwraca się także z prośbą do gmin o wywieszenie zawiadomień w siedzibie ich urzędów. Dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038 planowane są 3 warsztaty lokalne. Pierwsze odbyły się 26 września 2012 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Swarzędzu. Uczestniczyło w nim 21 osób. Jednym z podstawowych zadań pierwszego warsztatu było utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) – grupy zrzeszającej na zasadzie dobrowolności przedstawicieli kluczowych dla obszaru Natura 2000 grup interesu. Utworzony ZLW liczy 24 osoby, a jego skład przedstawiono w pkt. 1.8.

Drugie warsztaty lokalne odbyły się 6 maja 2013 r. w siedzibie Urzędu Miasta w Kostrzynie; uczestniczyło w nich 14 osób. Przedstawiono na nich charakterystykę przedmiotów ochrony obszaru, ich stan ochrony oraz zidentyfikowane zagrożenia. Trzeci warsztat odbył się 20 grudnia 2013 r. w siedzibie Nadleśnictwa Czarniejewo; uczestniczyło w nich 12 osób. Jego celem było przedstawienie celów działań ochronnych oraz planowanych działań ochronnych.

Po drugie – uspołecznienie procesu sporządzania projektu planu zadań ochronnych odbywa się na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK) – internetowym narzędziu stworzonym na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Za pomocą PIK powstające etapy projektu planu zadań ochronnych są akceptowane przez członków ZLW, którzy zgłaszają do nich uwagi i wnioski i w ten sposób czynnie uczestniczą w jego tworzeniu. Po zaakceptowaniu wszystkich etapów, projekt planu zadań ochronnych stanie się dostępny na PIK dla wszystkich jej użytkowników i zostanie przeprowadzona procedura 21-dniowego udziału społeczeństwa w jego sporządzaniu. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone podczas niej, zostaną zawarte w uzasadnieniu do planu zadań ochronnych (zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu).

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

L.p.	Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
1	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu	Organ sprawujący nadzór nad obszarem	ul. 28 Czerwca 1956 r. 223/229, 61-485 Poznań	e-mail: sekretariat.poznan@rdos.gov.pl, tel. 61 831 1177
2	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	Nadzorowanie funkcjonowania obszarów Natura 2000 w Polsce	ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa	tel. 22 5792900; e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

3	Nadleśniczy Nadleśnictwa Babki	Zarządzanie gruntami leśnymi Skarbu Państwa w obszarze. Wykonywanie działań z zakresu ochrony przyrody na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe znajdującym się na obszarze Natura 2000	Babki 2, 61-160 Poznań	tel. 61 8788043, e-mail: babki@poznan.lasy.gov.pl
4	Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarniejewo	Zarządzanie gruntami leśnymi Skarbu Państwa w obszarze. Wykonywanie działań z zakresu ochrony przyrody na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	Głożyna 5, 62-250 Czarniejewo	tel. 61 4273041, e-mail: czarniejewo@poznan.lasy.gov.pl
5	Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu	Inicjowanie, koordynowanie oraz nadzorowanie działalności nadleśniczych; opiniowanie projektów planów ochrony dla obszarów Natura 2000	ul. Gajowa 10, 60-959 Poznań	tel. 61 668 44 00; e-mail: rdlp@poznan.lasy.gov.pl
6	Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz	Przygotowanie projektów dokumentów planistycznych, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów i decyzji w innych sprawach. Rozważanie, czy przedsięwzięcie, którego realizacja wymaga wydania jego decyzji, może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000	ul. Rynek 1, 62-020 Swarzędz	burmistrz@swarzedz.pl, tel. 61 65 12 000
7	Rada Miejska Gminy Swarzędz	Polityka i planowanie przestrzenne na terenie gminy Kolsko, ustanawianie i znoszenie form ochrony przyrody: użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody	ul. Rynek 1, 62-020 Swarzędz	tel. 61 6512105, e-mail: biurorady@swarzedz.pl
8	Burmistrz Gminy i Miasta Pobiedziska	Przygotowanie projektów dokumentów planistycznych, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów i decyzji w innych sprawach. Rozważanie, czy przedsięwzięcie, którego realizacja wymaga wydania jego decyzji, może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000	ul. T. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska	tel. 61 8977121, e-mail: burmistrz@pobiedziska.pl
9	Rada Miejska Gminy Pobiedziska	Polityka i planowanie przestrzenne na terenie gminy Kolsko, ustanawianie i znoszenie form ochrony przyrody: użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody	ul. T. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska	tel. 61 8977100, e-mail: umig@pobiedziska.pl
10	Burmistrz Gminy Kostrzyn	Przygotowanie projektów dokumentów planistycznych, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów i decyzji w innych sprawach. Rozważanie, czy przedsięwzięcie, którego realizacja wymaga wydania jego decyzji, może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000	ul. Dworcowa 5 62-025 Kostrzyn	tel. 61 8178565, e-mail: um@kostrzyn.wlkp.pl
11	Rada Miejska Gminy Kostrzyn	Polityka i planowanie przestrzenne na terenie gminy Kolsko, ustanawianie i znoszenie form ochrony przyrody: użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody	ul. Dworcowa 5 62-025 Kostrzyn	rada@kostrzyn.wlkp.pl, tel. 61 8178 167
12	Burmistrz Miasta i Gminy Nekla	Przygotowanie projektów dokumentów planistycznych, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów i decyzji w innych sprawach. Rozważanie, czy przedsięwzięcie, którego realizacja wymaga wydania jego decyzji, może potencjalnie oddziaływać na obszar Natura 2000	ul. Dworcowa 10, 62-330 Nekla	tel. 61 4386011, e-mail: nekla@gminanekla.pl
13	Rada Miejska Gminy Nekla	Polityka i planowanie przestrzenne na terenie gminy Kolsko, ustanawianie i znoszenie form ochrony przyrody: użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody	ul. Dworcowa 10, 62-330 Nekla	tel. 61 4386011, e-mail: nekla@gminanekla.pl
14	Starosta Powiatowy w Poznaniu	Organ administracji architektoniczno-budowlanej, wydawanie pozwoleń wodno-prawnych, wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów i decyzji w innych sprawach	ul. Jackowskiego 18, 60-509 Poznań	tel. 61 8410500, e-mail: starostwo@powiat.poznan.pl

15	Prezydent Miasta Poznania	Przygotowanie projektów dokumentów planistycznych, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów i decyzji w innych sprawach. Rozważanie, czy przedsięwzięcie, którego realizacja wymaga wydania jego decyzji, może potencjalnie oddziaływać na obszar Natura 2000	Plac Kolegiacki 17, 61-841 Poznań	tel. 61 8785200, e-mail: prezydent@um.poznan.pl
16	Rada Miasta Poznania	Polityka i planowanie przestrzenne na terenie gminy Kolsko, ustanawianie i znoszenie form ochrony przyrody: użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody	Plac Kolegiacki 17, 61-841 Poznań	tel. 61 8785200, e-mail: RM@um.poznan.pl
17	Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Poznaniu	Wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych w stosunku do nieruchomości rolnych Skarbu Państwa	ul. A. Fredry 12, 61-701 Poznań	tel. 61 8560601; e-mail: poznan@anr.gov.pl
18	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Oddział Wielkopolski	Wdrażanie instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej	ul. Strzeszyńska 36, 60-479 Poznań	tel. 061 8453833; e-mail: wielkopolski@arimr.gov.pl
19	Zarząd Województwa Wielkopolskiego	Wyznaczanie i tworzenie oraz likwidacja form ochrony przyrody: obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych na terenie województwa wielkopolskiego	al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań	tel. 61 6266666; e-mail: info@umww.pl
20	Sejmik Województwa Wielkopolskiego	Wyznaczanie i tworzenie oraz likwidacja form ochrony przyrody: obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych na terenie województwa wielkopolskiego	al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań	tel. 061 6266666; e-mail: info@umww.pl
21	Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu	Wydawanie rozstrzygnięć administracyjnych w sprawach indywidualnych oraz wydawanie przepisów prawa miejscowego	al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań	tel. 061 8541071, 61 8541300; e-mail: wuw@poznan.uw.gov.pl
22	Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu	Programuje, planuje, przygotowuje oraz nadzoruje wykonanie urządzeń melioracji podstawowych i szczegółowych; programuje, planuje, nadzoruje i realizuje zadania z zakresu małej retencji wodnej w województwie; administruje, utrzymuje i konserwuje urządzenia melioracji podstawowych, zapewniając obsługę, bezpieczeństwo i właściwe funkcjonowanie ww. urządzeń; realizuje zadania z zakresu ochrony przed powodzią, w tym m.in. odpowiada za stan techniczny wałów przeciwpowodziowych i urządzeń hydrotechnicznych, bierze udział w ewentualnych akcjach przeciwpowodziowych	ul. Piekary 17, 61-823 Poznań	tel. 61 6475401; e-mail: biuro@wzmiuw.pl
23	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	Realizuje zadania z zakresu planowania przestrzennego na terenie województwa wielkopolskiego	al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań	tel. 61 8522883; e-mail: sekretariat@wbpp.poznan.pl
24	Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk	Podmiot zbierający informacje do standardowego formularza danych obszaru	al. A. Mickiewicza 33 31-120 Kraków	tel. 12 6322221; 3703514; e-mail: sekretariat@iop.krakow.pl
25	Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Poznaniu	Wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, opracowywanie analiz i prognoz w zakresie rozwoju doradztwa rolniczego	ul. Winogrody 63, 61-659 Poznań	tel. 61 8232081; e-mail: poznan@cdr.gov.pl
26	Klub Przyrodników	Organizacja pozarządowa działająca w zakresie ochrony przyrody	ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin	tel. 68 3828236; e-mail: kp@kp.org.pl
27	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”	Organizacja pozarządowa działająca w zakresie ochrony przyrody	ul. Stolarska 7/3, 60-788 Poznań	tel. 61 6628606; e-mail: biuro@salamandra.org.pl
28	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	Prowadzenie monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	ul. Czarna Rola 4, 61-625 Poznań	tel. 61 8270500; e-mail: sekretariat@poznan.wios.gov.pl
29	Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego	Sporządzanie projektów planów ochrony parków krajobrazowych; sprawowanie nadzoru nad obszarami chronionego krajobrazu	Plac Wolności 18, 61-739 Poznań	tel. 61 6554650, e-mail: zpkww_sekretariat@zpkww.pl

30	Ryszard Gołdyn, Zakład Ochrony Wód, Wydział Biologii Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Osoba zbierająca dane do standardowego formularza danych	ul. Umultowska 89, 60-614 Poznań	tel. 61 8295781, e-mail: rgold@amu.edu.pl
31	Zarząd Okręgowy Ligi Ochrony Przyrody	Stowarzyszenie ekologiczne	al. Niepodległości 32, 60-614 Poznań	tel. 61 8525663
32	Polski Klub Ekologiczny Okręg Wielkopolski	Organizacja pozarządowa działająca w zakresie ochrony przyrody	os. Rzeczypospolitej 111, 61-389 Poznań	e-mail: ekowielkopolska2@wp.pl
33	Stadnina Koni „Iwno”		ul. Park Mielżyńskich 1/1, 62-025 Kostrzyn Wlkp.	tel. 61 8178011, e-mail: iwno1@poczta.onet.pl
34	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Poznaniu	Oddział centralnego urzędu administracji rządowej zarządzającego drogami krajowymi	ul. Siemiradzkiego 5A, 60-763 Poznań	e-mail: sekretariat@poznan.gddkia.gov.pl
35	Związek Pracodawców „Polski Torf”	Podmiot związany z eksploatacją torfu		e-mail: zp.polskitorf@op.pl
36	Gospodarstwo Rybackie Bogucin Sp. z o.o.	Użytkownik wód	ul. Zielona 2, 62-006 Bogucin	e-mail: ryb.bogucin@wp.pl
37	Gospodarstwo Rybackie „Róża” Promno	Użytkownik wód	Promno 29, 62-010 Pobiedziska	e-mail: karon@prostar.pl
38	Kruszgeo Wielkopolskie Kopalnie Sp. z o.o.	Przedsiębiorstwo zajmujące się wydobywaniem kruszyw naturalnych	ul. Grunwaldzka 21, 60-783 Poznań	dyrektor@kruszgeo.poznan.pl
39	Państwowa Straż Łowiecka w Poznaniu	Odpowiedzialność za realizację przepisów ustawy Prawo łowieckie	al. Niepodległości 16/18, 60-967 Poznań	tel. 61 8541782; e-mail: sl@poznan.uw.gov.pl
40	Państwowa Straż Rybacka w Poznaniu	Kontrolowanie przestrzegania przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz decyzji wydawanych na jej podstawie	al. Niepodległości 16/18, 60-967 Poznań	tel.: 61 8531871; e-mail: biuro@psr.poznan.pl
41	Polski Związek Producentów Kruszyw	Podmiot skupiający przedsiębiorców zajmujących się produkcją kruszyw i wydobywających kopaliny do ich produkcji	ul. Sienkiewicza 48/50, 25-501 Kielce	biuro@kruszpol.pl
42	Polski Związek Wędkarski Okręg w Poznaniu	Stowarzyszenie miłośników wędkarstwa	ul. Znanieckiego 9, 60-682 Poznań	biuro@pzw.poznan.pl
43	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Urząd administracji rządowej niezespólonej w dziedzinie gospodarki wodnej	ul. Szewska 1, 61-760 Poznań	oki@rzgw.poznan.pl
44	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Prowadzenie całokształtu spraw związanych z planowaniem, budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wojewódzkich oraz zarządzaniem ruchem na tych drogach w województwie wielkopolskim	ul. Wilczak 51, 61-623 Poznań	tel. 61 8265392; e-mail: poczta@wzdw.pl
45	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Gospodarowanie wodami w obszarze, m.in. realizacja w imieniu Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zadań związanych z utrzymaniem śródlądowych wód powierzchniowych	ul. Szewska 1, 61-760 Poznań	tel. 61 856 77 00; e-mail: sekretariat@rzgw.poznan.pl
46	Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w Poznaniu	Ogólnokrajowa organizacja zrzeszająca polskich myśliwych i koła łowieckie	ul. Libelta 37, 61-707 Poznań	e-mail: zo.poznan@pzlow.pl

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji/grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
1	Wojciech Rakowski	Planista Regionalny	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu	tel. 61 8311926, e-mail: wojciech.rakowski.poznan@rdos.gov.pl
2	Błażej Garstecki	Koordynator PZO	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu	tel. 61 8311918 e-mail: blazej.garstecki.poznan@rdos.gov.pl
3	Ryszard Gołdyn	Ekspert przyrodnik	Zakład Ochrony Wód, Wydział Biologii Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	tel. 61 8295781, e-mail: rgold@amu.edu.pl
4	Hanna Ratyńska	Ekspert przyrodnik	Wydział Nauk Przyrodniczych, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	
5	Piotr Klimaszyk	Ekspert przyrodnik	Zakład Ochrony Wód, Wydział Biologii Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	tel. 61 8295780, e-mail: pklim@amu.edu.pl
6	Joanna Sonnak	Przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz	Urząd Miasta i Gminy Swarzędz	ros@swarzedz.pl
7	Danuta Dutkiewicz	Przedstawiciel fabryki samochodów Volkswagen Poznań Sp. z o.o.	Volkswagen Poznań Sp. z o.o.	e-mail: danuta.dutkiewicz@vw-poznan.pl
8	Agnieszka Cudakiewicz	Przedstawiciel fabryki samochodów Volkswagen Poznań Sp. z o.o.	Volkswagen Poznań Sp. z o.o.	e-mail: agnieszka.cudaakiewicz@vw-poznan.pl
9	Jacek Wawrzyniak	Osoba prywatna	Osoba prywatna	e-mail: info@offschool.pl
10	Ewa Arabas-Piotrowska	Przedstawiciel Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego	Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego	e-mail: e.arabas@wbpp.poznan.pl
11	Krzysztof Karoń	Osoba prywatna	Osoba prywatna	e-mail: karon@prostar.pl
12	Dorota Gozdowska	Przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska	Urząd Miasta i gminy Pobiedziska	e-mail: os@pobiedziska.pl
13	Beata Pigła-Perz	Przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska	Urząd Miasta i gminy Pobiedziska	e-mail: beata.perz@pobiedziska.pl
14	Agata Adamczak	Przedstawiciel Zespołu Szkół nr 2 w Swarzędzu	Zespół Szkół nr 2 w Swarzędzu	e-mail: agata.adamczak@gmail.com
15	Piotr Choryński	Przedstawiciel Rady Miejskiej Gminy Swarzędz	Rada Miejska Gminy Swarzędz	e-mail: piotr@chorynski.pl
16	Barbara Czachura	Przedstawiciel Rady Miejskiej Gminy Swarzędz	Rada Miejska Gminy Swarzędz	e-mail: basia.czachura@gmail.com
17	Jadwiga Biernacka	Przedstawiciel Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego Poznaniu	Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu	e-mail: jbiernacka@poznan.uw.gov.pl
18	Marek Jaworski	Osoba prywatna	Osoba prywatna	e-mail: gortatowo@wp.pl
19	Marta Pojasek	Osoba prywatna	Osoba prywatna	e-mail: klara22qinea@wp.pl
20	Marcin Lis	Przedstawiciel Rady Miejskiej Gminy Swarzędz	Rada Miejska Gminy Swarzędz	e-mail: pocztamarcinalisa@gmail.com
21	Halina Staniewska	Osoba prywatna	Osoba prywatna	e-mail: staha5@wp.pl
22	Jan Mrula	Przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	e-mail: janmiec@wp.pl
23	Agata Szymańska	Przedstawiciel Gimnazjum nr 2 w Swarzędzu	Gimnazjum nr 2 w Swarzędzu	e-mail: agata.szymanska1@op.pl

Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

L.p.	Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Źródło dostępu do danych
1	Materiały niepublikowane	Standardowy formularz danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038	Dane dotyczące przedmiotów ochrony w obszarze	Duża	http://natura2000.gdos.gov.pl/datafiles/index/name:dolina%20cybiny/all:0
2	Materiały niepublikowane	Wyniki inwentaryzacji Lasów Państwowych z roku 2007	Dane dotyczące siedlisk przyrodniczych oraz gatunków „naturowych”	Średnia	
3	Materiały niepublikowane	Wyniki inwentaryzacji Biura urządzania Lasu i Geodezji Leśnej z roku 2007	Dane dotyczące siedlisk przyrodniczych oraz gatunków „naturowych”	Średnia	
4	Materiały publikowane	Gołdyn R., Jackowiak B., Błoszyk J. (red.) 2005. Walory przyrodnicze doliny Cybiny i ich ochrona. Ss. 96. Wyd. Kontekst. Poznań.	Dane przedstawiające walory przyrodnicze doliny Cybiny	Bardzo duża	
5	Materiały publikowane	Gołdyn R., Grabia J. 1998. Program ochrony wód rzeki Cybiny. Ss. 101. Urząd Miasta Poznania, Wydział Ochrony Środowiska. Poznań. Mscr.	Dane dotyczące stanu wód rzeki Cybiny	Średnia – dane historyczne	
6	Ekspertyzy przyrodnicze	Gołdyn R., Ratyńska H., Klimaszyk P., Czortek P. 2012. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny	Aktualna ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru	Bardzo duża	

Należy wymienić wszystkie źródła informacji wykorzystywane w procesie opracowania PZO. Podać należy pełną literaturę opublikowaną, dane

nieopublikowane oraz informacje ustne.

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

Obszar Natura 2000 Dolina Cybiny jest fragmentem mezoregionu Równina Wrzesińska, będącego częścią makroregionu Pojezierze Wielkopolskie. Jego oś podłużną stanowi rzeka Cybina, będąca prawobrzeżnym dopływem rzeki Warty, do której wpada na 240,5 km jej biegu. Całkowita długość rzeki Cybiny wynosi około 41 km, a w obrębie obszaru Natura 2000 znajduje się fragment doliny rzecznej wraz z przyległymi terenami na odcinku od miejsca jej wpływu z Jeziora Swarzędzkiego do granicy między gminami Kostrzyn i Nekla. Charakterystyczną cechą doliny Cybiny jest duża zdolność retencjonowania wód, wynikająca z licznych na tym terenie jezior i sztucznych zbiorników wodnych (zbiorniki zaporowe, stawy rybne, torfianki, wyrobiska poeksploatacyjne) oraz występowania na dnie doliny gleb torfowych.

Rzeka Cybina stanowi jednolitą część wód powierzchniowych PLRW600017185899. Posiada status naturalnej części wód, o złym stanie. Ze względu na ponad 60% udział terenów rolnych w zlewni oraz wskaźnik zaludnienia wynoszący 545,26 m/m² w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (M.P. z 2011 r. Nr 40, poz. 451) przewidziano derogację od osiągnięcia celu środowiskowego do roku 2027 r. Zgodnie z wynikami badań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu z roku 2010 w punkcie pomiarowym w Poznaniu (poza obszarem Dolina Cybiny PLH300038), Cybina miała umiarkowany stan/potencjał ekologiczny. Najgorzej – poniżej stanu dobrego, zostały ocenione elementy fizykochemiczne.

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Matuszkiewicza (1993, 2008) obszar położony jest w Prowincji Środkowoeuropejskiej; Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej; Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim; Krainie Notecko-Lubuskiej; Okręgu Poznańskim, Podokręgu Zieloneckim oraz Krainie Środkowowielkopolskiej; Okręgu Pojezierza Gnieźnieńskiego, Podokręgu Wrzesińsko-Środzkiem i Podokręgu Czarniejewskim.

Na obszarze OZW Dolina Cybiny stwierdzono występowanie około 770 gatunków roślin naczyniowych, które reprezentują szeroki zakres wymagań ekologicznych i zróżnicowanie przywiązanie do określonych typów fitocenoz. Około 14% flory stanowią gatunki siedlisk wodnych i podmokłych, odgrywające mniejszą rolę gatunki zbiorowisk niskoturzycowych, liczniejsze od nich nawodne rośliny jednoroczne, a przede wszystkim mające duże znaczenie w strukturze lokalnej roślinności gatunki tworzące szuwary właściwe i turzycowe. Najbogatszą taksonomicznie (15,6% flory) i najszerzej rozpowszechnioną grupę stanowią rośliny łąkowe. Pod względem bogactwa florystycznego niewiele ustępuje jej grupa obejmująca rośliny muraw napiaskowych i kserotermicznych (11% flory). Relatywnie mały udział we florze obszaru Natura 2000 mają gatunki borowe, gatunki typowe dla acydofilnych lasów liściastych, a także rośliny wrzosowiskowe i porębowe. Florę leśną i zaroślową uzupełniają dwie grupy roślin związanych z siedliskami podmokłymi: gatunki łągowo-zaroślowe i zarośli wierzbowych oraz tzw. zbiorowisk welonowych, a także gatunki bagiennych i podmokłych lasów oraz

zarośli olszowych. Cechą charakterystyczną doliny Cybiny jest jej duże zróżnicowanie siedliskowe, wpływające na jej dużą różnorodność fitocenotyczną. Na obszarze stwierdzono występowanie około 85 zespołów roślinnych, rozmieszczonych mozaikowo w samej dolinie i na jej obrzeżach. Pospolicie występują liczne zbiorowiska roślinności wodnej i bagiennej oraz podmokłe zbiorowiska zaroślowe i leśne do których należą: zarośla łozowe, ols porzeczkowy, łęg jesionowo – olszowy. Ponadto, częste są również zespoły muraw kserotermicznych i napiaskowych oraz ciepłolubnych ziołorośli, rozwijających się na skarpach doliny oraz wyniesieniach w obrębie jej dna. Duża mozaikowość siedlisk sprzyja zróżnicowaniu świata zwierząt, z większości grup systematycznych oraz ich zbiorowisk, zwłaszcza w odniesieniu do bezkręgowców oraz ptaków. Zbliżony do liniowego kształt obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny oraz sąsiedztwo innych obszarów chronionych sprawia, że pełni on ważną rolę korytarza ekologicznego, umożliwiającego migracje zwierząt i roślin, zapewniając ciągłość ich występowania i możliwość wymiany puli genowej.

W Dolinie Cybiny stwierdzono występowanie 10 typów siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, w tym jednego priorytetowego (91E0) oraz 6 gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Podstawowymi zagrożeniami dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny są: presja związana z zabudową domami mieszkalnymi i rekreacyjnymi terenów sąsiadujących z doliną. Obserwuje się również wzmożony ruch turystyczny w dolinie i jej najbliższym sąsiedztwie, a w niektórych rejonach wzmożony ruch pojazdów terenowych (dwu i czterokołowych). Poważnym zagrożeniem środowiska przyrodniczego doliny jest intensyfikacja rolnictwa oraz eutrofizacja naturalnych zbiorników wodnych, powodowana intensywną hodowlą ryb w dużych kompleksach stawowych.

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków [ha]	Udział powierzchni w obszarze [%]
brak danych	Skarb Państwa	0	0
	Własność komunalna	0	0
	Własność prywatna	0	0
	Inne	0	0

2.4. Zagospodarowanie terenów i działalność człowieka

Typy użytków	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE [ha]	Rodzaj dopłaty/działania/priorytetu/programu
brak danych	Skarb Państwa	0	brak danych
	Własność komunalna	0	brak danych
	Własność prywatna	0	brak danych
	Inne	0	brak danych

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
1	Uchwała Rady Miejskiej Gminy Nekla Nr IV/11/2011 z dnia 27.01.2011 r. w sprawie: uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nekla obejmującej autostradę A-2 i obręby geodezyjne położone na północ od autostrady	Rada Miejska Gminy Nekla	M - tereny przeznaczone do zabudowy mieszkaniowo - usługowej i zagrodowej M/T - tereny przeznaczone do zabudowy mieszkaniowo - rekreacyjnej o charakterze ekstensywnym	Siedliska przyrodnicze 3260, 6120 i 6510	
2	Uchwała Nr XIV/133/2004 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 12 lutego 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego złoża kruszywa naturalnego „Siedleczek III”, gmina Kostrzyn	Rada Miejska Gminy Kostrzyn	PE - teren eksploatacji złóż kruszywa naturalnego	Brak dokładnego wskazania	
3	Uchwała Nr XXX/239/2001 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 3 lipca 2001 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kostrzyn, tekst ujednolicony uchwałą Nr X/55/2011 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 22 września 2011 r.	Rada Miejska Gminy Kostrzyn	Korzystne dla lokalizacji zabudowy rekreacyjnej, jest otoczenie doliny Cybiny (zwłaszcza jej północnego odcinka) ... Ewentualna lokalizacja zbiornika wodnego zwiększyłaby atrakcyjność turystyczno - rekreacyjną tego terenu.	Brak dokładnego wskazania	
4	Uchwała Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Swarzędz	Rada Miejska Gminy Swarzędz	Na działce oznaczonej nr ewid. 393, obręb Gruszczyn, w ramach terenu oznaczonego na rysunku studium symbolem Z dopuszcza się realizację stacji wędkarskiej, bez możliwości realizacji zabudowy kubaturowej oraz handlu i gastronomii	Brak dokładnego wskazania	
5	Uchwała Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Swarzędz	Rada Miejska Gminy Swarzędz	Przebieg obwodnicy aglomeracji poznańskiej	Siedliska przyrodnicze 3150, 6510, 91E0 i 91F0	

6	Uchwała Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Swarzędz	Rada Miejska Gminy Swarzędz	II odcinek obwodnicy Swarzędza: pomiędzy drogami krajowymi nr 92 i nr 5	Brak dokładnego wskazania	
7	Uchwała Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Swarzędz	Rada Miejska Gminy Swarzędz	M - Tereny zabudowy mieszkaniowej M/U - Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej U - Tereny zabudowy usługowej US - Tereny usług sportu i rekreacji PG - Teren potencjalnego wydobycia kruszywa	Brak dokładnego wskazania	
8	Uchwała Nr XXX/434/2001 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 25 września 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz, w części dotyczącej wsi Gruszczyń - działki oznaczone numerami geodezyjnymi 313/5, 313/5, 315 o łącznej powierzchni zmiany 6,98 ha (zmiana przeznaczenia z upraw polowych na tereny eksploatacji złóż kruszywa naturalnego)	Rada Miejska Gminy Swarzędz	PE - teren eksploatacji złóż kruszywa naturalnego	Siedlisko przyrodnicze 3150	
9	Uchwała Nr XVI/108/2003 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 października 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz, w zakresie obejmującym część działki położonej w Gruszczyń przy ul. Leśnej i oznaczonej nr geod. 200 (pow. Zmiany 0,12 ha) - zmiana przeznaczenia z upraw polowych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - na głębokości 50 m od ul. Leśnej	Rada Miejska Gminy Swarzędz	MN - tereny przeznaczone pod mieszkalnictwo jednorodzinne	Brak dokładnego wskazania	
10	Uchwała Nr XVI/109/2003 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 października 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz, w zakresie obejmującym część działki położonej w Gruszczyń przy ul. Katarzyńskiej i oznaczonej nr geod. 348/15 (teren objęty zmianą 2,00 ha) - zmiana przeznaczenia z upraw ogrodniczych z prawem zabudowy na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - zgodnie z koncepcją zagospodarowania przestrzennego	Rada Miejska Gminy Swarzędz	Mj - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kD - tereny komunikacji	Siedlisko przyrodnicze 3150	
11	Uchwała Nr XVIII/214/2004 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz, w zakresie obejmującym działki w Gruszczyń w rejonie ul. Katarzyńskiej i oznaczone nr geod. 306/6, 306/7, 306/8, 306/9, 306/10, 306/11, 306/12, 306/13, 306/14, 306/15, 306/16, 306/17, 306/18, 306/19, 306/20, 306/21 (pow. Opracowania ca 2,00 ha) - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zakazem budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Rada Miejska Gminy Swarzędz	Mj - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kD - tereny komunikacji	Siedlisko przyrodnicze 3150	

12	Uchwała Nr XLV/247/2009 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 25 sierpnia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone w Swarzędzu w rejonie ulic Augusta cieszkowskiego, Zygmunta Grudzińskiego, Zamkowej, św. Marcina oraz Strzeleckiej w tym osiedli: Kościuszkowców, Czwartaków, Dąbrowszczaków i Zygmunta III Wazy	Rada Miejska Gminy Swarzędz	MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej MM – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MW/U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej U – tereny zabudowy usługowej	Siedlisko przyrodnicze 3150	
13	Uchwała Nr XLII/479/2002 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz obejmującej część działki położonej w Gortatowie przy ulicy Fabrycznej i oznaczonej numerem geodezyjnym 38/2 – teren objęty zmianą ca 1,6 ha (zmiana przeznaczenia z upraw polowych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – pas działki o głębokości 50 m)	Rada Miejska Gminy Swarzędz	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku MR – tereny zabudowy mieszkaniowej rezydencjonalnej MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny komunikacji, oznaczone na rysunku planu symbolami: KD - ulice dojazdowe, KL - ulice lokalne, KZ - ulice zbiorcze, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej	Brak dokładnego wskazania	
14	Uchwała Nr XLVI/593/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Darniowa” w Poznaniu	Rada Miejska Poznania	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone symbolami 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN i 19MN; oraz tereny komunikacji i infrastruktury	Siedlisko przyrodnicze 3150	
15	Uchwała Nr LXXIII/1013/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 8 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zieliniec” w Poznaniu	Rada Miejska Poznania	MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Siedlisko przyrodnicze 3150	
16	Projekt Uchwały Rady Miejskiej w Swarzędzu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Dolina Cybiny i okolice”, gmina Swarzędz (pow. ca. 635 ha)	Rada Miejska Gminy Swarzędz	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej Tereny zabudowy techniczno –produkcyjnej – PG – teren powierzchniowej eksploatacji kruszyw Tereny zieleni i wód Tereny komunikacji Tereny infrastruktury technicznej	Brak dokładnego wskazania	
17	Projekt Uchwały Rady Miejskiej w Swarzędzu w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część obrębu Gruszczyń, Kobylnica, Uzarzewo i Katarzynki Uzarzewo (pow. ca. 636 ha) – część I oraz Projekt Uchwały Rady Miejskiej w Swarzędzu w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część obrębu Gruszczyń, Kobylnica, Uzarzewo i Katarzynki Uzarzewo (pow. ca. 636 ha) – część II	Rada Miejska Gminy Swarzędz	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej Tereny zabudowy usługowej Teren sportu i rekreacji Tereny lasu Tereny zieleni urządzonej Teren zieleni izolacyjnej Teren kolejowy Tereny urządzeń elektroenergetycznych Teren urządzeń infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej Teren urządzeń infrastruktury technicznej Tereny dróg publicznych Tereny dróg wewnętrznych	Brak dokładnego wskazania	
18	Uchwała Nr XLVI/373/97 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 23 maja 1997 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w Promnie	Rada Miejska Gminy Pobiedziska	M – tereny zabudowy mieszkaniowej ZE – pas zieleni ekologicznej K – tereny tras komunikacyjnych	Siedlisko przyrodnicze 6210	
19	Uchwała Nr L/456/01 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 11 października 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Promnie – działki nr ewid. 95/1, 95/2, 95/4	Rada Miejska Gminy Pobiedziska	M – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej KD – tereny dróg dojazdowych	Siedliska przyrodnicze 6210 i 9170	

20	Uchwała Nr LIII/493/01 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Promnie - działki nr ewid. 61/6, 61/7	Rada Miejska Gminy Pobiedziska	M - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej KD - tereny dróg dojazdowych	Siedlisko przyrodnicze 9170	
21	Uchwała Nr XI/94/03 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Jankowie dz. nr ewid. 62	Rada Miejska Gminy Pobiedziska	M - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Brak dokładnego wskazania	
22	Uchwała Nr XIII/122/03 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne w Biskupicach dz. Nr ewid. 201/8	Rada Miejska Gminy Pobiedziska	M - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej KD - tereny dróg dojazdowych	Brak dokładnego wskazania	
23	Uchwała Nr XXV/222/04 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 26 sierpnia 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów wsi Góra	Rada Miejska Gminy Pobiedziska	Teren jeziora Góra oznaczony na rysunku planu symbolem W Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami M, Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami MW, Tereny zabudowy letniskowej, oznaczone na rysunku planu symbolami ML, Tereny działek letniskowych, oznaczone na rysunku planu symbolami ML1, Tereny zabudowy siedliskowej, oznaczone na rysunku planu symbolami MR, Tereny usług, oznaczone na rysunku planu symbolami U, Tereny usług turystycznych i sportowych, oznaczone na rysunku planu symbolami UT-US, Tereny usług turystycznych i zieleni ekologicznej, oznaczone na rysunku planu symbolami UT-ZE, Teren usług sportu, oznaczony na rysunku planu symbolem US, Tereny zieleni ekologicznej, oznaczone na rysunku planu symbolami ZE, Teren zieleni parkowej, oznaczony na rysunku planu symbolem ZP, Teren zieleni parkowej z usługami, oznaczony na rysunku planu symbolem ZP/U, Teren obsługi gospodarki rolnej, oznaczony na rysunku planu symbolem RPO, Tereny upraw polowych, oznaczone na rysunku planu symbolami RP oraz tereny łąk, oznaczone na rysunku planu symbolami Ł, Tereny dróg gminnych klasy lokalnej, oznaczone na rysunku planu symbolami KDG(L), Tereny ulic dojazdowych, pieszojezdnych i pieszych, oznaczone na rysunku planu symbolami KD, KDx i Kx	Siedliska przyrodnicze 3150, 6120, 6210, 91E0 i 9170	

24	Uchwała NR XLVI/690/10 sejmiku województwa wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 roku w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego	Sejmik Województwa Wielkopolskiego	Regionalne korytarze transportowe, węzły w sieci transportowej województwa wymagające rozbudowy lub przebudowy, kształtowanie ośrodków, pasm i stref aktywności umożliwiających rozwój przedsiębiorczości i innowacji, rozwój systemów infrastruktury technicznej i transportowej Poznania oraz sąsiadującego z nim obszaru funkcjonalnego, przebudowa priorytetowych w regionie odcinków krajowej sieci transportowej	Brak dokładnego wskazania	
25	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Babki - Decyzja Ministra Środowiska z 30 czerwca 2010 r., nr DL-lpn-6-1-31/30911/10/jł	Nadleśniczy Nadleśnictwa Babki	Planowany zabieg: trzebieże wczesna w pododdziałach: 264Ah, 266Ak, 265a, 265c, 265d, 265n, 265p, 266d, 266g, 266i	Siedlisko przyrodnicze 91E0	
26	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Babki - Decyzja Ministra Środowiska z 30 czerwca 2010 r., nr DL-lpn-6-1-31/30911/10/jł	Nadleśniczy Nadleśnictwa Babki	Planowany zabieg: trzebież wczesna - oddz. 265f	Siedlisko przyrodnicze 6510	
27	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Babki - Decyzja Ministra Środowiska z 30 czerwca 2010 r., nr DL-lpn-6-1-31/30911/10/jł	Nadleśniczy Nadleśnictwa Babki	Planowany zabieg: trzebież późna - oddz. 265h	Siedliska przyrodnicze 6510, 7140 i 91F0	
28	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Babki - Decyzja Ministra Środowiska z 30 czerwca 2010 r., nr DL-lpn-6-1-31/30911/10/jł	Nadleśniczy Nadleśnictwa Babki	Planowany zabieg: trzebież późna - oddz. 265i	Siedliska przyrodnicze 3150, 7140 i 91E0	
29	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Babki - Decyzja Ministra Środowiska z 30 czerwca 2010 r., nr DL-lpn-6-1-31/30911/10/jł	Nadleśniczy Nadleśnictwa Babki	Planowany zabieg: brak planowanego zabiegu gospodarczego - oddz. 266j	Siedliska przyrodnicze 6120 i 6210	
30	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Czarniejewo - Decyzja Ministra Środowiska z 23 sierpnia 2010 r., nr DL-lpn-6-1-43/40451/10/JL	Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarniejewo	Planowany zabieg: trzebież późna - oddz. 238w	Siedlisko przyrodnicze 91E0	
31	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Czarniejewo - Decyzja Ministra Środowiska z 23 sierpnia 2010 r., nr DL-lpn-6-1-43/40451/10/JL	Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarniejewo	Planowany zabieg: czyszczenia późne - oddz. 238z	Siedliska przyrodnicze 9170 i 91E0	
32	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Czarniejewo - Decyzja Ministra Środowiska z 23 sierpnia 2010 r., nr DL-lpn-6-1-43/40451/10/JL	Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarniejewo	Planowany zabieg: czyszczenia późne, trzebież późna - oddz. 238x	Siedlisko przyrodnicze 6210	

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych - dane zweryfikowane

L.p.	Przedmiot ochrony	Ocena ogólna	Powierzchnia (w ha)	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
Płazy							

1	1188 Kumak nizinny	B		2	Zobacz na mapie	niewystarczający	Dane nieaktualne; konieczność weryfikacji; na potrzeby projektu PZO nie prowadzono badań terenowych
2	1166 Traszka grzebieniasta	C		1	Zobacz na mapie	niewystarczający	Dane nieaktualne; konieczność weryfikacji; na potrzeby projektu PZO nie prowadzono badań terenowych
Ryby i Minogi							
1	1134 Różanka	B		1	Zobacz na mapie	niewystarczający	przeprowadzono badania terenowe w roku 2012 na jednym stanowisku badawczym
Siedliska przyrodnicze							
1	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	21.59		Zobacz na mapie	dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 4
2	91E0 *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	33.36		Zobacz na mapie	bardzo dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 10
3	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe	B	27.69		Zobacz na mapie	bardzo dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 7
4	6210 *Murawy kserotermiczne	C	0.92		Zobacz na mapie	dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 1
5	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	C	0.12		Zobacz na mapie	dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 3
6	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	B	27.62		Zobacz na mapie	bardzo dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 11
7	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	B	152.17		Zobacz na mapie	bardzo dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 4
8	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea)	C	0.88		Zobacz na mapie	dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 1
9	9130 Żyzne buczyny	C	0.50		Zobacz na mapie	dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 1
Ssaki							
1	1337 Bóbr europejski (euroazjatycki)	A		5	Zobacz na mapie	dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 5
2	1355 Wydra	A		1	Zobacz na mapie	dobry	Przeprowadzono badania terenowe w roku 2012; liczba stanowisk badawczych - 1

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z roślinnością *Nymphaeion*, *Potamion*

Siedlisko obejmuje różnej wielkości i głębokości naturalne zbiorniki wodne o różnej trofii (głównie mezo- i eutroficzne). W jeziorach głębszych wyróżnia się strefy litoral, pelagial i profundal, w płytszych nie wykształca się pelagial. Odrębną grupę stanowią starorzeczka, będące dawnymi korytami rzek odciętych w wyniku wyłobienia przez rzekę nowego koryta. Siedlisko występuje w całej Polsce, z wyjątkiem południa. Mniejsze zbiorniki i starorzeczka koncentrują się głównie w dolinach rzek.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) stwierdzono, że jeziora w dolinie Cybiny charakteryzują się wysoką żyznością, szczególnie jeziora przepływowe, co związane jest z zanieczyszczeniami punktowymi (oczyszczone ścieki z Iwna, Kociołkowej Górki, Uzarzewa), przestrzennymi z pól uprawnych oraz dwu kompleksów stawów karpowych. Jeziora położone w dolinie poza korytem Cybiny (Jezioro Prawe i Jezioro Lewe) są znacznie mniej zeutrofizowane, co związane jest z niewielkimi zlewniami bezpośrednimi, użytkowanymi ekstensywnie. Jeziora w biegu Cybiny charakteryzują się silnymi zakwitami wody, w przypadku Jeziora Uzarzewskiego zdominowanymi w lecie przez sinice. Przezroczystość wody w lecie nie przekracza 1 m. Spośród gatunków roślin typowych dla siedliska 3150 stwierdzono jedynie: rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*, wywłócznik okółkowy *Myriophyllum verticillatum*, moczarka kanadyjska *Elodea canadensis*, grążel żółta *Nuphar lutea*, grzybienie białe *Nymphaea alba*, rdestnica połyskująca *Potamogeton lucens*, rdestnica przeszyta *P. perfoliatus*, rdest ziemnowodny *Polygonum amphibium* fo. *natans*, rzęsa drobna *Lemna minor*, spirodela wielokorzeniowa *Spirodela polyrrhiza*, żabiściek pływający *Hydrocharis morsus-ranae*. W jeziorze Góra, ocenionym najniżej, odnaleziono tylko jeden gatunek (grążel żółta *Nuphar lutea*) charakterystyczny zespołu *Nupharo-Nymphaeetum albae*, przy całkowitym braku elodeidów i pleustofitów. W stosunku do badań przeprowadzonych w latach 90-tych ubiegłego wieku i powtórzonych w roku 2004 i 2008 zauważono ubożenie składu gatunkowego i ustępowanie gatunków z klasy *Potametea*. W odcinkach Cybiny położonej między jeziorami obserwuje się w lecie intensywny rozwój roślinności wodnej, z udziałem gatunków typowych dla siedliska, szczególnie moczarka kanadyjska *Elodea canadensis*, grążel żółta *Nuphar lutea*, żabiściek pływający *Hydrocharis morsus-ranae* oraz osoka aloesowata *Stratiotes aloides*.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- punktowe zrzuty ścieków (wyloty z oczyszczalni ścieków w Iwnie, Kociołkowej Górze i Uzarzewie oraz nielegalne zrzuty ścieków bytowych z miejscowości położonych w pobliżu jezior i rzeki oraz jej dopływów, głównie Swarzędz i Kostrzyn)
- hodowla ryb w licznych stawach, odwadnianych każdego roku do Cybiny
- zanieczyszczenia przestrzenne (obszarowe), przenikające głównie z pól uprawnych.

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007, stan ochrony siedliska został oceniony jako niezadowalający (U1). Złożyły się na to następujące oceny cząstkowe: powierzchnia – FV (stan właściwy), struktura i funkcje – FV oraz szanse zachowania siedliska – U1. Badania z lat 2009-2011, przeprowadzone na 270 stanowiskach w regionie kontynentalnym, wykazały następujący rozkład ocen stanu ochrony: 62% U1, 21% FV oraz 17% U2 (stan zły). Większość ocen niezadowalających i złych dotyczy zbiorników położonych na terenach gęsto zasiedlonych, użytkowanych rolniczo lub podlegających znacznej presji rekreacyjnej. Do najważniejszych zidentyfikowanych zagrożeń należą: różnej genezy eutrofizacja, najczęściej będąca wynikiem negatywnej działalności człowieka, nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa, rolnictwo (spływy nawozów z pól), wahania poziomu wody, presja rekreacyjno-turystyczna, wędkarstwo i nieprzemyślana gospodarka rybacka (w szczególności wprowadzanie inwazyjnych gatunków ryb).

Ranga w obszarze: siedlisko pokrywa w obszarze 194,24 ha, co stanowi poniżej 2% zasobów krajowych – ocena C parametru powierzchnia względna. Reprezentatywność określono jako B. Na ocenę stanu zachowania Błożyły się następujące oceny cząstkowe: dość dobrze zachowana w niektórych

zbiornikach wodnych struktura, średnie perspektywy jej zachowania w najbliższych latach oraz możliwość odtworzenia w wyniku działań rekultywacyjnych. W związku z powyższym ocena ogólna równa się B. Obszar odgrywa istotną funkcję w ochronie siedliska.

3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculon fluitantis*

Siedlisko 3260 obejmuje odcinki naturalnych i seminaturalnych rzek i potoków. Są to ekosystemy fluwialne na stanowiskach nizinnych, podgórskich i niekiedy w niższych partiach gór. w nurcie wyraźnie zaznaczony przepływ, który jest zwykle dość intensywny. Siedlisko to porośnięte jest głównie roślinami naczyniowymi zakorzenionymi w dnie o pędach zanurzonych, niekiedy z liśćmi pływającymi po powierzchni. Są to przede wszystkim gatunki rodzaju włosienicznik *Batrachium* oraz kilka innych gatunków charakterystycznych dla związku *Ranunculon fluitantis*.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) stwierdzono, że siedlisko to w 2008 r. występowało na kilku odcinkach Cybiny, głównie między miejscowościami Stara Górka i Glinka Duchowna, w okolicy Iwna i Siedlecza oraz w przyujściowym odcinku Potoku Czachurskiego. Obecnie niewielkie fragmenty stwierdzono w korycie Cybiny w okolicy mostu drogowego Swarzędz-Gruszczyn, pod Katarzynkami oraz między Sarą Górką a Jagodnem. Jego aktualna powierzchnia została oceniona na 2,37 ha. Siedlisko charakteryzuje się bardzo silnym przeeutrofizowaniem, w wyniku którego nastąpił intensywny rozwój gatunków z klasy *Potametea* oraz *Phragmitetea*. Sprzyjał temu bardzo słaby przepływ wody, z powodu panującej w sierpniu suszy. Obecna przed czterema laty rzęśl długoszyjkowa *Callitriche cophocarpa* nie została obecnie stwierdzona. Z gatunków uważanych niekiedy za wyróżniające to siedlisko stwierdzono jedynie: potoczniczek wąskolistny *Berula erecta*, jeżogłówkę pojedynczą *Sparganium emersum*, podwodną formę grążela żółtego *Nuphar lutea* fo. *summersa* i przetacznik bobowniczek *Veronica beccabunga*.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- eutrofizacja wód w rzece Cybinie i przyujściowych odcinkach jej dopływów
- odkładanie się pokładów mulistych osadów w dnie koryta rzeki Cybiny.

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007, stan ochrony siedliska został oceniony jako niezadowalający (U1).

Ranga w obszarze: ze względu na zły stan zachowania oraz znikomy areal występowania siedlisko uzyskało ocenę reprezentatywności D. Obszar nie odgrywa żadnej roli w ochronie tego siedliska.

3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.

Siedlisko 3270 obejmuje zbiorowiska roślin jednorocznych (terofitów) na mulistych, wysychających latem, brzegach wód. Jest to siedlisko bardzo zmienne, zależne od warunków hydrologicznych w danym roku.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano, że roślinność typowa dla tego siedliska rozwija się w pobliżu koryta Cybiny, głównie na odcinkach między jeziorem Góra, Uzarzewskim i Swarzędzkim. Występują tam gatunki ze związku *Chenopodion fluviatile*, z *Bidention tripartitae* oraz inne roczne terofity. Często jest też rzepicha ziemnowodna *Rorippa amphibia*. Zajmuje ono niewielką powierzchnię (ok. 1 ha na całym obszarze Doliny Cybiny), co związane jest z małą szerokością płatów roślinności (1–2 m). Siedlisko to jest zdominowane przez obcy dla naszej fory gatunek – uczepek amerykański *Bidens frondosa*, uważany przez niektórych autorów za identyfikator siedliska.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- neofityzacja (ekspansja uczezu amerykańskiego *Bidens frondosa*)
- nadmierna eutrofizacja, związana z przeżyźnieniem wód Cybiny.

Według raportu przekazanego do Komisji Europejskiej w roku 2007, stan zachowania siedliska w polskim obszarze kontynentalnym jest właściwy (FV).

Ranga w obszarze: ze względu na zły stan zachowania oraz niewielki areał występowania siedlisko uzyskało ocenę reprezentatywności C. Parametr powierzchnia względna uzyskał kategorię C. Obszar nie odgrywa istotnej roli w ochronie tego siedliska.

6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Badania przeprowadzone w 2012 r. nie potwierdziły występowania siedliska w obszarze Natura 2000 Dolina Cybiny. Planowane jest wystąpienie z wnioskiem o wprowadzenie zmian do dokumentacji obszaru Natura 2000, polegającej na usunięciu siedliska z listy przedmiotów ochrony.

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenio septentrionalis*-*Festucion pallentis*)

Murawy kserotermiczne to ciepłolubne zbiorowiska trawiaste o charakterze stepowym, których występowanie uwarunkowane jest warunkami klimatycznymi, glebowymi i orograficznymi. Są to zbiorowiska mające postać barwnych muraw o bogatej i zróżnicowanej florze, często z udziałem gatunków reliktowych oraz rzadkich.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano, że w dolinie Cybiny murawy kserotermiczne reprezentowały jeszcze kilka lat temu zdegenerowane i zajmujące znikome powierzchnie płaty następujących zespołów: *Viscario-Avenetum pratensis*, *Adonido-Brachypodietum pinnati*, *Tunico-Poetum compressae* oraz fitocenozy nawiązujące do świeżych łąk, z dużym udziałem szeroko rozpowszechnionych gatunków kserotermicznych, nie uważanych za wskaźnikowe (Herbich 2004). Rozwijały się one głównie na stromych krawędziach doliny. Utrzymywały się w wyniku zagospodarowania – wypasu, rzadziej wykaszania zboczy. Obecnie na skarpach nie prowadzi się gospodarki łąkowej ani pastwiskowej; ma miejsce proces sukcesji wtórnej – wkraczanie ziołorośli i gatunków drzewiastych. Obecnie w Dolinie Cybiny stwierdzono jedynie znikome pozostałości płatów muraw kserotermicznych, wykształcone na powierzchniach nie przekraczających kilku m²: *Sileno otitae-Festucetum trachyphyllae*, *Viscario-Avenetum pratensis* i *Tunico-Poetum compressae*. Z roślin uznawanych za charakterystyczne dla siedliska 6210 odnotowano występowanie na rozproszonych stanowiskach następujących gatunków: lebiodka pospolita *Origanum vulgare*, turzyca wczesna *Carex praecox*, kłosownica pierzasta *Brachypodium pinnatum* i rzepik pospolity *Agrimonia eupatoria*.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- brak wypasu i wykaszania co skutkuje postępującym zarastaniem
- zabudowa krawędzi doliny
- eutrofizacja – spływ biogenów z sąsiadujących pól uprawnych zlokalizowanych na wysoczyźnie.

Ranga w obszarze: reprezentatywność oceniono na C. Stan zachowania uzyskał ocenę C, na co składa się średnio zachowana lub zdegradowana struktura, średnie lub niekorzystne perspektywy jej zachowania w ciągu najbliższych lat, o ile nie będą miały miejsca zabiegi z zakresu ochrony czynnej. Na ogólną ocenę miały wpływ powyższe kryteria cząstkowe, w tym fakt, że zbiorowiska zaliczone do muraw kserotermicznych są nietypowe. Obszar jest ważny dla zachowania badanych zbiorowisk, zaliczonych do muraw kserotermicznych, nie odgrywa jednak roli w ochronie typowych

muraw kserotermicznych.

6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Siedlisko obejmuje półnaturalne, ekstensywnie użytkowane, najczęściej dwukośne, mezofilne łąki terenów niżowych i podgórskich. Występują na glebach mineralnych świeżych – brunatnych, rzadziej madach rzecznych lub glebach organicznych (doliny rzeczne). Typowymi gatunkami są przede wszystkim trawy: rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata* i stokłosa miękka *Bromus hordaceus* oraz barszcze (syberyjski *Heracleum sibiricum* i zwyczajny *Heracleum sphondylium*), dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*, przytulie (biała *Galium album* i pospolita *Galium mollugo*), szczawie (zwyczajny *Rumex acetosa* i rozpierzchły *Rumex thyrsiflorus*) i in. Siedlisko charakteryzuje się dużą zmiennością związaną przede wszystkim z rodzajem użytkowania i wilgotnością podłoża. Występuje w całej Polsce do wysokości 500–600 m n.p.m.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano, że łąki świeże są w dolinie Cybiny rozpowszechnione i dobrze wykształcone. Rozmieszczone są w postaci rozproszonych płatów, głównie na stromych krawędziach doliny rzeki. W płatach obecne są gatunki charakterystyczne zespołu: rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, szczaw rozpierzchły *Rumex thyrsiflorus*, przytulia biała *Galium album*, przytulia właściwa *Galium mollugo*, bodziszek łąkowy *Geranium pratense*, kozibród łąkowy *Tragoporon pratensis*. Świeże łąki zajmują powierzchnię około 65 ha. Ulega ona wahaniom w zależności od stanu i sposobu zagospodarowania terenu (użytkowanie kośne, zabudowa). W stosunku do wcześniejszych danych (Gołdyn i in. 2004) obserwuje się wyraźną poprawę stanu zachowania siedliska: łąki są w większości koszone, do czego przyczyniły się programy rolnośrodowiskowe.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- brak wykaszania i wypasu, co skutkuje postępującym zarastaniem
- zabudowa krawędzi doliny
- wkraczanie nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis* i przymiotna kanadyjskiego *Conyza canadensis*.

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007, stan ochrony siedliska w regionie kontynentalnym został oceniony jako niezadowolający (U1). W latach 2009 i 2011 kontynuowano monitoring siedliska na 339 stanowiskach, z których ponad 58% uzyskało ocenę niezadowolającą (U1).

Ranga w obszarze: reprezentatywność oceniono jako B. Na ocenę stanu zachowania B złożyły się następujące oceny częściowe: na ogół dobrze zachowana struktura, dobre perspektywy zachowania siedliska i łatwa możliwość odtworzenia w wyniku zastosowania zabiegów ochrony czynnej. Stan zachowania siedliska zdecydował o ogólnej ocenie B. Obszar ma istotne znaczenie dla zachowania siedliska.

7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)

Siedlisko 7140 obejmuje torfowiska przejściowe, zasilane wodami oligo lub mezotroficznymi pochodzącymi częściowo z opadów, częściowo ze spływów powierzchniowych, wód podziemnych lub przepływowych o spowolnionym przepływie. Siedlisko jest stale wysyczone wodą, poziom wód gruntowych jest zbliżony do poziomu gruntu i stosunkowo stabilny. Roślinność jest słabo zróżnicowana, a zbiorowisko tworzy często kilka gatunków.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) stwierdzono, że siedlisko to było przed czterema laty reprezentowane przez kilka dużych płatów szuwaru turzycy tunikowej *Caricetum appropinquatae*. Obecnie wykazano występowanie tylko jednego z nich, w stanie bardzo zmienionym. Największe płaty położone były między Katarzynkami a Gruszczyńcem. W wyniku podniesienia się poziomu wody w dolinie i powstanie

trwałych rozlewisk siedlisko to uległo podtopieniu i zarośnięciu przez trzcinę. Pozostał obecnie jedynie płat położony między jeziorem Góra a Jankowem, jednak przekształcenia doliny wykonane przez prywatnego właściciela zmniejszyły wielkość płatu i przyczyniły się do jego degeneracji.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- podwyższenie poziomu wody (zalanie i podtopienie płatów), jak i jej obniżenie (mineralizacja torfu, powodująca eutrofizację siedliska)
- intensyfikacja gospodarki rolniczej (eutrofizacja)
- zaprzestanie ekstensywnego wykorzystywania (rozwój łożowisk i olchy).

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007, stan ochrony siedliska w regionie kontynentalnym został oceniony jako zły (U2). W latach 2010–2011 kontynuowano monitoring siedliska na 136 stanowiskach, z których 68 uzyskało ocenę niezadowalającą (U1), 37 złą (U2) a 31 właściwą (FV). Stan zachowania w obszarze jest zły (U2): powierzchnia – stan zły (U2), struktura i funkcje – stan zły (U2) oraz szanse zachowania siedliska – stan zły (U2).

Ranga w obszarze: siedlisko w obszarze pokrywa zaledwie 0,5 ha, co daje mu ocenę powierzchni względnej C. Reprezentatywność oceniono na C, podobnie jak stan zachowania – zmniejszanie się areału, niekorzystne perspektywy zachowania – utrzymanie i odtworzenie jest możliwe, przy zastosowaniu działań z zakresu ochrony czynnej oraz zachowaniu ustabilizowanych stosunków wodnych. Ogólna ocena, przeprowadzona na podstawie powyższych charakterystyk wynosi C. Obszar nie ma istotnego znaczenia dla zachowania siedliska.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano, że w dolinie Cybiny nie występują typowo wykształcone buczyny z charakterystycznym dla runa składem florystycznym. Należy raczej mówić o skupieniach buka nawiązujących do żyznej buczyny niżowej na siedliskach grądu, rzadziej łęgu wiązowo-jesionowego, których powierzchnię pierwotnie oszacowano na 0,5 ha. Aktualne rozpoznania wykazały, że jest ona większa i wynosi 1,11 ha. Siedlisko występuje w postaci rozproszonych płatów. Obserwowano je na krawędzi doliny Cybiny, gdzie zostało sklasyfikowane częściowo jako łęg wiązowo-jesionowy 91F0 oraz na mineralnej wyspie z pozostałościami lasów grądowych w dolinie rzeki w otoczeniu szuwarów, zarośli leszczynowych, higrofilnych zarośli oraz termofilnych ziołorośli. Z gatunków uznanych za typowe dla siedliska 9130 stwierdzono jedynie buk zwyczajny *Fagus sylvatica*. Poza tym notowano następujące gatunki żyznych lasów liściastych: wiechlina gajowa *Poa nemoralis*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*, możylinek trójnerwowy *Moehringia trinervia*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana*, grab zwyczajny *Carpinus betulus*, kłosownica leśna *Brachypodium sylvaticum*, miodunka ćma *Pulmonaria obscura*, czeremcha zwyczajna *Padus avium*, czerniec gronkowy *Actaea spicata*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, czworolist pospolity *Paris quadrifolia*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*, kłosownica leśna *Brachypodium sylvaticum* i wiąz *Ulmus sp.*

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna
- nadmierna presja turystyczna

Ranga w obszarze: ze względu na niewielką powierzchnię, występowanie buka poza naturalnym zasięgiem oraz zły stan zachowania płatów, siedlisko uzyskało ocenę reprezentatywności D. Obszar nie odgrywa roli w ochronie tego siedliska.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano, że siedlisko 9170 jest w dolinie Cybiny reprezentowane przez płaty grądu środkowoeuropejskiego *Galio sylvatici-Carpinetum*. Pomimo znacznego udziału siedlisk potencjalnej roślinności tego typu, nie zajmują one większego arealu (21,84 ha). Wykształcone są w postaci kilku rozproszonych, małopowierzchniowych płatów na zboczach doliny o zróżnicowanym nachyleniu i ekspozycji. Wszystkie wykazują cechy degeneracji zespołu, głównie pinetyzacja, fruticetyzacja, geranietyzacja oraz obecność ekspansywnych roślin obcego pochodzenia: kasztanowca białego *Aesculus hippocastanum*, robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia* oraz jaworu *Acer pseudoplatanus*, a w runie niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*. Inne zniekształcenia to uproszczona struktura wiekowa i skład drzewostanów, w których czasami brak dębu lub wyłącznie dąb występuje. Ma także miejsce nielegalna wycinka starodrzewu. Mimo zniekształceń w składzie gatunkowym warstw drzew i krzewów oraz runa występują gatunki typowe dla tego siedliska: grab zwyczajny *Carpinus betulus*, dzwonek pokrzywolistny *Campanula trachelium*, świerżabek gajowy *Chaerophyllum temulum*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*, gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, wiciokrzew suchodrzew *Lonicera xylosteum*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*, czereśnia ptasia *Cerasus avium*, możylinek trójnerwowy *Moehringia trinervia*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, kupkówka Aschersona *Dactylis polygama*, dąbrówka rozłogowa *Ajuga reptans*, czworolist pospolity *Paris quadrifolia* i kłosownica leśna *Barchypodium sylvaticum*.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- nieprawidłowa gospodarka leśna
- eutrofizacja
- zaśmiecanie.

Ranga w obszarze: siedlisko w obszarze pokrywa 21,84 ha - ocena powierzchni względnej C (<2% zasobów krajowych). Reprezentatywność oceniono na C. Stan zachowania ma kategorię C, na którą złożyła się niezbyt dobrze zachowana struktura, ekspansja neofitów, wiek drzewostanów, średnie lub złe perspektywy zachowania. Ogólna ocena C - obszar pełni niewielką rolę w ochronie tego siedliska.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

Siedlisko wielopostaciowe obejmujące nadrzeczne łęgi topolowe i wierzbowe, nizinne lasy olszowe obszarów źródłiskowych oraz łęgi jesionowo-olszowe. Wszystkie związane są żyznymi glebami, często pozostającymi w bezpośrednim związku z zalewami rzecznyymi. Typowymi dla siedliska gatunkami drzew są: olsza czarna *Alnus glutinosa* (w górach także szara *Alnus incana*), jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, topole (biała *Populus alba*, szara *Populus ×canescens* i czarna *Populus nigra*) oraz wierzby (krucha *Salix fragilis* i biała *Salix alba*). Z kolei do częstszych gatunków runa należą: gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum*, czartawy (drobna *Circaea alpina*, pospolita *Circaea lutetiana* i pośrednia *Circaea intermedia*), turzyca rzadkokłosa *Carex remota*, porzeczka czerwona *Ribes spicatum*, mozga trzcinowata *Phalaris arundinacea*, wiechlina błotna *Poa palustris* i in.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano, że priorytetowe siedlisko 91E0 jest w dolinie Cybiny reprezentowane przez płaty zespołów *Fraxino-Alnetum* (głównie) oraz sporadycznie przez zniekształcone fitocenozy *Salicetum albae*. Łęg jesionowo-olszowy jest rozpowszechniony. Rozmieszczony jest na ogół w postaci rozległych płątów w dolinie Cybiny oraz rzadziej u podstawy jej zboczy, zwykle o znikomym nachyleniu i ekspozycji. Fitocenozy wykazują objawy degeneracji zespołu. Do najpowszechniejszych należą: fruticetyzacja, geranietyzacja, juwenalizacja oraz obecność ekspansywnych roślin obcego pochodzenia, takich jak: niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*, rzadziej uczepek amerykański *Bidens frondosa*, nawłocie kanadyjska *Solidago canadensis* i olbrzymia *S. gigantea* oraz klon jesionolistny *Acer negundo*. Obcy przybysze wkraczają z sąsiednich, zdegradowanych w mniejszym lub większym stopniu kompleksów leśnych, często nasadzeń sosnowych oraz z nieużytków porolnych opanowanych często przez neofity. Innym zniekształceniem jest uproszczenie struktury drzewostanu, mające miejsce w wyniku gospodarki leśnej. Drzewostany są zwykle jednogatunkowe i jednowiekowe. Niektóre płaty reprezentują stadia juwenilne. Niekiedy ma miejsce wycinka pojedynczych drzew. Mimo zniekształceń, w składzie gatunkowym warstw drzew i krzewów oraz runa występują gatunki uznawane za typowe dla tego siedliska: czeremcha zwyczajna *Padus avium*, możylinek trójnerwowy *Moehringia trinervia*, niecierpek pospolity *Impatiens noli-tangere*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, olsza czarna *Alnus glutinosa*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*, ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*, kłosownica leśna *Brachypodium sylvaticum*, tojeść rozesłana *Lysimachia nummularia*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum* czartawa pospolita *Circaea lutetiana*, rzeżucha gorzka *Cardamine amara* i śledziennica skrzętolistna *Chrysosplenium alternifolium*.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- nieprawidłowa gospodarka leśna

- wkraczanie gatunków inwazyjnych
- zakwaszenie wierzchnich warstw profilu glebowego
- zmiana stosunków wodnych
- eutrofizacja.

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007 r., stan ochrony siedliska w regionie kontynentalnym został oceniony jako zły (U2). W latach 2009–2011 kontynuowano monitoring na 107 stanowiskach, z których większość (53%) uzyskała ocenę niezadowalającą, a jedynie 16% właściwą.

Ranga siedliska w obszarze: ocena reprezentatywności wynosi B. Na stan zachowania – B złożyły się następujące oceny częściowe: na ogół dobrze zachowana struktura (ocenę obniżyły słabe odnowienia naturalne drzewostanu, uproszczona struktura gatunkowa, niedostateczna ilość martwego drewna, ekspansja gatunków obcego pochodzenia), dobre perspektywy jej zachowania, szczególnie w przypadku wyłączenia lasów łęgowych z typowej gospodarki leśnej. Ogólna ocena – B. Obszar pełni istotną rolę w ochronie siedliska.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Siedlisko obejmuje żyzne lasy liściaste związane z dolinami dużych rzek nizinnych reprezentowane przez jeden zespół roślinny – łęg wiązowo-jesionowy *Quercus-Ulmetum minoris* (= *Ficario-Ulmetum*). W postaci typowej rozwija się na skrzydłach dolin rzecznych na madach rzecznych próchnicznych. Postać ze śledziennicą skrętolistną *Chrysosplenium alternifolium* porasta rozległe zagłębienia, na terasach jeziornych i w dolinach mniejszych cieków, na czarnych ziemiach, rzadziej glebach murszowych lub murszastych. Drzewostan budują wiązy – pospolity *Ulmus minor*, górski *Ulmus scabra* i szypułkowy *Ulmus laevis*, jesion wyniosły i dąb szypułkowy *Quercus robur*. W domieszce występują: olsza czarna *Alnus glutinosa*, klon polny *Acer campestre*, jabłoń dzika *Malus sylvestris* oraz szereg dalszych, rzadszych gatunków liściastych. Warstwa krzewów jest wielogatunkowa i bujnie rozwinięta; głównymi jej składnikami są: dereń świdwa *Cornus sanguinea*, czeremcha zwyczajna *Padus avium*, głóg dwuszyjkowy *Crataegus laevigata*, dziki bez czarny *Sambucus nigra*, porzeczka czerwona *Ribes spicatum* i dalsze. Podobnie jak w grądach, także w łęgach wiązowo-jesionowych cechą charakterystyczną jest aspekt wczesnowiosenny z masowym udziałem ziarnopłona wiosennego *Ficaria verna*, zwilca żółtego *Anemone ranunculoides*, złoci żółtej *Gagea lutea*, czworolista pospolitego *Paris quadrifolia* i in. Warstwa zielna jest bogata w gatunki i często wielopoziomowa. Poza wymienionymi taksonami, najczęściej spotykane są: czyściec leśny *Stachys sylvatica*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*, jeżyna popielica *Rubus caesius*, jasnota plamista *Lamium maculatum* oraz perz psi *Elymus caninus*. Siedlisko występuje w całej Polsce niżowej, koncentrując się w dolinach dużych rzek.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano, że łęg wiązowo-jesionowy jest w dolinie Cybiny dość

rozpowszechniony. Rozwija się w postaci mniejszych i większych płatów w dolinie cieku, na jej krawędziach i zboczach o nachyleniu od znikomego do 45°, najczęściej o północnej ekspozycji. Siedlisko zajmuje powierzchnię 61,8 ha. Obserwowano wiele form degeneracji zespołu, głównie takich jak: geranietyzacja, fruticetyzacja, rubietyzacja oraz w mniejszym stopniu pinetyzacja. Jest to efekt z jednej strony prowadzenia nieprawidłowej gospodarki leśnej, polegającej na świadomym wprowadzaniu do drzewostanu gatunków drzew obcych geograficznie i ekologicznie oraz z drugiej strony - nadmiernej eutrofizacji podłoża w związku z zaśmiecaniem i niekiedy presją turystyczną. Inne zniekształcenia to uproszczona struktura wiekowa i skład drzewostanów. Ma także miejsce wycinka starodrzewu (np. skarpa nad jeziorem w Swarzędzu i w Uzarzewie) oraz przesuszenie terenu. Mimo zniekształceń, w składzie gatunkowym warstw drzew i krzewów oraz runa występuje wiele gatunków typowych dla tego siedliska: czeremcha zwyczajna *Padus avium*, porzeczka czerwona *Ribes schlechtendalii*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, wiązy *Ulmus* sp., jasnota plamista *Lamium maculatum*, możylinek trójnerwowy *Moehringia trinervia*, niecierpek pospolity *Impatiens noli-tangere*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, olsza czarna *Alnus glutinosa*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*, prosownica rozpierzchła *Milium effusum*, czworolist pospolity *Paris quadrifolia*, ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*, kłosownica leśna *Brachypodium sylvaticum*, tojeść rozesłana *Lysimachia nummularia*, dąbrówka rozłogowa *Ajuga reptans*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum* i czartawa pospolita *Circaea lutetiana*.

Główne zagrożenia siedliska zidentyfikowane w obszarze:

- nieprawidłowa gospodarka leśna
- wkraczanie gatunków inwazyjnych
- presja turystyczna
- zmiana stosunków wodnych
- eutrofizacja.

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007 r., stan ochrony siedliska w regionie kontynentalnym został oceniony jako zły (U2). W latach 2009–2010 kontynuowano monitoring na 113 stanowiskach, co uznano za wystarczające dla całego kontynentalnego regionu biogeograficznego. Zdecydowana większość monitorowanych stanowisk uzyskała ocenę ogólną U2, a jedynie 10% ocenę FV. Stan zachowania w obszarze zły (U2): powierzchnia – stan niezadowolający (U1), struktura i funkcje – stan zły (U2) i szanse zachowania siedliska – stan niezadowolający (U1).

Ranga siedliska w obszarze: ocena reprezentatywności B. Stan zachowania wynosi B. Na tą ocenęłożyły się stosunkowo dobrze zachowana struktura oraz dobre dalsze perspektywy jej zachowania. Ogólna ocena wynosi B. Ostoja pełni funkcję w zachowaniu siedliska.

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Brak

2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

1134 Różanka *Rhodeus sericeus amarus*

Pod względem siedliskowym różanka jest jednym z najbardziej wyspecjalizowanych gatunków ryb. Z powodu specyfiki rozrodu, obecność różanki związana jest z występowaniem małży z rodziny skójkowatych *Unionidae*. Wykazuje wąski zakres tolerancji wobec zmienności warunków ekologicznych. Zaliczana jest ona do ryb limnetycznych i preferuje wody stojące lub wolno płynące, zasiedlając jeziora, stawy, starorzecza i kanały. Występuje również w dolnych i środkowych biegach dużych rzek. W wodach płynących ryba ta wybiera miejsca zarośnięte roślinnością zanurzoną, o dnie mulistym, wyraźnie utrzymując się bliżej brzegów. Zbiorniki zamieszkiwane przez różankę są zwykle silnie zarośnięte przez roślinność zanurzoną i pływającą. Najczęściej jest to moczarka kanadyjska *Elodea canadensis* i rdestnica pływająca *Potamogeton natans*. Strefę przybrzeżną tych zbiorników porastają makrofity wynurzone, wśród których dominuje pałka szerokolistna i trzcina pospolita. Różanka wyróżnia się metabolizmem umożliwiającym przetrwanie deficytu tlenowego oraz szerokim zakresem temperatur optymalnych. Jednak do rozrodu bezwzględnie wymaga obecności małży z rodziny skójkowatych. Małże te zaś są bardzo wrażliwe na zanieczyszczenie środowiska wodnego i wzrost trofii. Po zaniku populacji małży bardzo szybko zanika też różanka gdyż jest gatunkiem krótko żyjącym.

Na podstawie ekspertyzy sporządzonej w roku 2012 (Gołdyn i in. 2012) wykazano populację różanki tylko na jednym stanowisku - w jeziorze Uzarzewskim i krótkim odcinku wypływającej z niego rzeki Cybiny. Stwierdzono także zanik różanki na stanowisku na którym stwierdzono ją w roku 2010 podczas Monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Analizując wymagania siedliskowe tego gatunku stwierdzić można, że ze względu na niski stan wód rzeka Cybina nie jest odpowiednim siedliskiem występowania różanki od źródeł przynajmniej do miejscowości Glinka Duchowna (na niski stan wód poniżej Iwna oddziałują zapewne piętrzenia rzeki w tej miejscowości). Odcinek rzeki poniżej Glinki Duchownej wydaje się być właściwym siedliskiem (ze względu na hydrologię) dla różanki. Jednak tu występują, a w zasadzie przeważają fragmenty, gdzie gatunek ten nie może tworzyć stabilnych populacji: są to odcinki charakteryzujące się dnem o znacznej mulistości (wyklucza to występowanie małży skójkowatych) lub fragmenty rzeki silnie zanieczyszczone i dodatkowo o spowolnionym przepływie co skutkuje deficytami tlenu i w konsekwencji zanikiem małży. O ile te pierwsze odcinki rzeki nigdy nie będą siedliskiem zdolnym utrzymać populację różanki to w drugim przypadku poprawa stanu siedliska może spowodować powrót gatunku. Występowanie różanki w jeziorach

znajdujących się w dolinie Cybiny ogranicza ich wysoka żyzność. Wynika ona z dopływu zanieczyszczeń punktowych i przestrzennych.

Główne zagrożenia dla gatunku:

- punktowe zrzuty ścieków
- eutrofizacja w wyniku hodowla ryb w licznych stawach, odwadnianych każdego roku do Cybiny
- zanieczyszczenia obszarowe, dopływające głównie z pól uprawnych.

Ranga w obszarze: populacja uzyskała ocenę D, tym samym obszar nie pełni istotnej roli w zachowaniu gatunku.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Kumak nizinny *Bombina bombina* należy do płazów bezogonowych (*Anura*), rodziny kumakowatych (*Bombinatoridae*). Występuje na obszarze obejmującym Europę Środkową i Wschodnią, aż po Ural. W Polsce występuje na całym niżu. Jest pospolity, nigdzie jednak nie występuje w dużych skupiskach. Granica jego pionowego zasięgu wynosi 400 m n.p.m.

Gatunek przypomina wyglądem małą ropuchę o delikatnej budowie ciała. Samce osiągają długość 26-55 mm, a samice 30-57 mm. Żrenica oka sercowata. Skóra pokryta drobnymi, tępymi brodawkami. U samca w porze godowej na dwóch pierwszych palcach przednich kończyn i na wewnętrznej stronie przedramienia czarne modzele godowe. Poza okresem godowym samiec i samica są bardzo podobne. Grzbiet ciała ubarwiony na kolor brązowo-oliwkowy lub szary, brzuch pokryty jaskrawo czerwonymi plamami o charakterystycznym kształcie, na mniej lub bardziej popielatym tle.

Kumak nizinny preferuje zbiorniki czyste, nasłonecznione, płytkie, łatwo nagrzewające się, o błotnistym często zarośniętym dnie. Całe życie spędza w wodzie. Na lądzie spotkać go można jedynie wtedy, gdy wyschnie zbiornik wodny, w którym przebywał. Wówczas podejmuje wędrówkę w poszukiwaniu następnego zbiornika. Nie szuka jednak zbiornika dużego, zadowala się każdym pierwszym, jaki znajdzie. Tak więc kumaka spotkać można nie tylko w dużych stawach i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych. Jeśli już znajdzie zbiornik wodny, przebywa w nim całymi latami. W tych samych zbiornikach, gdzie żyje, odbywa też gody.

Osobniki dorosłe w ciągu roku odbywają regularne wędrówki związane pośrednio lub bezpośrednio z rozrodem. Pierwszą wędrówką odbywają wiosną z zimowisk do najbliższych zbiorników wodnych, gdzie czekają na ulewne deszcze. Po deszczach przenoszą się, niekiedy na znaczne odległości w poszukiwaniu odpowiednich zbiorników do odbycia godów. Po złożeniu skrzeku wędrują do niewielkich, często zanieczyszczonych lecz bogatych w pokarm zbiorników, gdzie spędzają całe lato. Jeśli lato jest deszczowe mogą powtórzyć gody. Pod koniec lata przenoszą się na ląd przebywając w miejscach wilgotnych, błotnistych porośniętych rzadką roślinnością, intensywnie żerując.

Kumak nizinny gody rozpoczyna dość późno, przeważnie na początku kwietnia, gdy woda podgrzeje się przynajmniej do 10 stopni Celsjusza. Okres

godowy nasila się po intensywnych opadach deszczu i może trwać czasami nawet do końca sierpnia.

Zarówno gody, jak i rozwój jaj, zwanych skrzekiem i kijanek odbywa się w wodzie. Samice produkują i wydalają do wody jaja stopniowo, partiami. Jaja te, w liczbie 2–80, przyklejane są do pędów roślin wodnych. Samice składają nawet do 1000 jaj. Nowo powstałe zbiorniki są atrakcyjniejsze dla części osobników niż stare. Znaczna część populacji może zmieniać miejsce pobytu, w połączeniu z długotrwałą gotowością do składania skrzeku oznacza to, że jedna i ta sama samica może złożyć jaja w wielu zbiornikach. Składanie jaj odbywa się przeważnie nocą. Kijanka wylęga się po ok. 4–10 dniach. Pływa w wodzie za pomocą ogona wyposażonego w płetwę ogonową. Oddycha początkowo skrzelami zewnętrznymi, które jeszcze we wczesnych fazach rozwoju przekształcają się w skrzela wewnętrzne. W miarę rozwoju nie tylko powiększa się wielkość kijanki, ale i różnicuje się budowa jej ciała, wyrastają jej kończyny przednie i tylne. Na pewien czas przed przeobrażeniem kijanka przestaje rosnąć. Przeobrażenie w postać dorosłą następuje zwykle od lipca do października (zależnie od warunków, szczególnie temperatury wody i zasobności pokarmu). Po przeobrażeniu młode pozostają zwykle w tym samym zbiorniku wodnym, aż do zimowania. Dojrzałość płciowa osiągają w 2–3 roku życia. W drugiej połowie września rozpoczynają wędrówkę w poszukiwaniu odpowiednich miejsc, w których zapadają w sen zimowy.

W obszarze aktualne rozmieszczenie jest nieznane, podobnie jak stan ochrony. Pilnym działaniem ochronnym jest uzupełnienie wiedzy o gatunku.

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007, stan ochrony gatunku został oceniony jako niezadowalający (U1). Złożyły się na to następujące oceny częściowe: populacja – stan nieznany (XX), siedlisko – U1 oraz szanse zachowania gatunku – stan właściwy (FV) W roku 2010 kontynuowano badania monitoringowe na 351 stanowiskach, spośród których gatunek odnaleziono na 111. Jako podstawowe zagrożenia wymienia się urbanizację, obniżanie się poziomu wód gruntowych, eutrofizację wód, wypływanie zbiorników wodnych oraz drapieżnictwo (ptaki wodne i krukowate, zaskrońce, norki itd.).

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Należy do płazów ogoniastych (*Caudata*) i rodziny salamandrowatych (*Salamandridae*). Jest największą krajową traszką, osiągając ponad 12 cm długości (samce do 15, samice do 16 cm). Ciało smukłe, pokryte skórą gładką na stronie brzusznej i brodawkowatą na stronie grzbietowej oraz po bokach. Szczyty brodawek zabarwione na biało, kontrastują z ciemnopopielatą, oliwkową, brązową lub niemalże czarną barwą boków i grzbietu. Brzuch jaskrawo żółty lub pomarańczowy z czarnymi plamami. Głowa zaokrąglona, wyraźnie oddzielona od tułowia przewężeniem szyjnym. Tułów lekko spłaszczony grzbieto-brzusznie, ogon wyraźnie spłaszczony bocznie. U traszki grzebieniastej występuje wyraźny dymorfizm płciowy w okresie godowym. Samce w szacie godowej posiadają grzebień, będący fałdem skórnym, biegnącym wzdłuż grzbietu od głowy do ogona, z wyraźną przerwą u nasady ogona. Po okresie rozrodczym szata godowa samców zanika. U samic w szacie godowej występuje pomarańczowy pasek biegnący po brzusznej stronie ogona.

W cyklu życiowym gatunku występują wyraźnie oddzielone od siebie okresy: lądowy i wodny. W wodzie następuje rozród który odbywa się w naszym klimacie około połowy kwietnia. Następnie, przez około trzy miesiące trwa w wodzie rozwój larwalny. Larwy traszek grzebieniastych są drapieżnikami i polują głównie na drobne bezkręgowce wodne. Zdarza się, że osobniki młodociane zimują w zbiorniku, w którym się narodziły. W okresie lądowym gatunek prowadzi bardzo skryty tryb życia, o którym niewiele wiadomo. Wówczas to dorosłe osobniki, które odbyły gody opuszczają zbiorniki wodne. Późną jesienią, przed pojawieniem się mrozów, traszki grzebieniaste udają się do podziemnych zimowych kryjówek.

Gatunek najczęściej spotykany jest w średniej wielkości i dużych zbiornikach (optymalna powierzchnia to 500–750 m²) silnie zarośniętych roślinnością wodną. Unikają zbiorników astatycznych, preferując wysychające raz na 10 lat (dzięki temu eliminowana jest z nich ichtiofauna). Ważnym czynnikiem warunkującym występowanie gatunku jest jakość wody – powinna być dobrze natleniona i wolna od zanieczyszczeń.

Traszka grzebieniasta występuje w całej Polsce, poza najwyższymi partiami gór.

Aktualne rozmieszczenie w obszarze jest nieznane, podobnie jak stan ochrony. Pilnym działaniem ochronnym jest uzupełnienie wiedzy o gatunku.

W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007, stan ochrony gatunku został oceniony jako niezadowalający (U1). Złożyły się na to następujące oceny cząstkowe: populacja – (U1), siedlisko – U1 oraz szanse zachowania gatunku – stan nieznany (XX) W roku 2010 kontynuowano badania monitoringowe na 351 stanowiskach, spośród których gatunek odnaleziono na 112. Jako podstawowe zagrożenia wymienia się zanieczyszczenie i zaśmiecanie zbiorników wodnych i ich otoczenia, presję turystyczną, osuszanie zbiorników, obniżanie się poziomu wód gruntowych oraz introdukcję ryb drapieżnych.

1337 Bóbr europejski *Castor fiber*

Bóbr europejski należy do gromady ssaków (*Mammalia*), rzędu gryzoni (*Rodentia*) oraz rodziny bobrowatych (*Castoridae*). Jest największym krajowym i europejskim gryzoniem. Osiąga 140 cm długości (w tym ogon do ponad 30 cm) i 15–30 kg masy ciała. Ciało pokryte sztywnymi, ościstymi włosami oraz krótkimi puchowymi. Występuje w postaci dwóch form barwnych: czarnej oraz brunatnej. Ogon w 2/3 pokryty pseudołuskami, w 1/3 sierścią. Kończyny krótkie, przednie drobne, chwytne (jeden z palców pełni rolę kciuka), tylne masywne, silne, o funkcji lokomocyjnej. Palce kończyn tylnych połączone błoną pławną. Gatunek ziemnowodny, ściśle uzależniony od wody. Doskonale pływa (choć wolno) i nurkuje. Buduje skomplikowany system tam, nor, gniazd i żeremi, tworząc stawy i rozlewiska. Bóbr potrafi ścinać drzewa, nawet pokaźnych rozmiarów, wykorzystując ich gałęzie jako budulec, a korę, liście, mniejsze gałęzie jako pożywienie. Ponadto żywi się kłaczami roślin zielnych, nierzadko powodując szkody w uprawach kapusty, buraków, ziemniaków itp. Bóbr jest gatunkiem monogamicznym. Samica zachodzi w ciążę raz w roku. Ciąża trwa ok. 105 dni, a młode rodzą się od kwietnia do sierpnia; przeciętnie w liczbie trzech. Aktywność gatunku wykazuje cykliczność roczną. Zimą pozostają pod lodem, wychodząc na powierzchnię tylko, gdy temperatura jest dodatnia. Żywią się zapasami zgromadzonymi jesienią. Wydłużają rytym biologiczny do 26–29 godzin z 20-godzinnym snem i skróconym okresem aktywności. Na przełomie zimy i wiosny wychodzą spod lodu i żerują na lądzie, stopniowo powiększając terytorium żerowe wraz z topnieniem lodu i śniegu. W tym czasie naprawiają tamy i budują nowe. Latem odżywiają się głównie roślinami zielnymi, przechodząc na dietę „drzewiastą” pod jego koniec. Rozpoczyna się wówczas także gromadzenie zapasów na zimę. Po drugiej wojnie światowej nastąpiło załamanie liczebności populacji bobra w Polsce i znalazł się on na granicy wyginięcia. Większość znanych stanowisk skoncentrowana była w Polsce północno-wschodniej. Dzięki prowadzonej od roku 1974 reintrodukcji, gatunek rozprzestrzenił się w całym kraju. Obecnie krajowa populacja nie jest zagrożona a bóbr występuje praktycznie w całej Polsce.

Na potrzeby projektu planu zadań ochronnych, zimą 2012 r., pracownicy Wydziału Spraw Terenowych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadzili rozpoznanie terenowe bobra w obszarze. Wobec braku wskaźników stanu ochrony Państwowego Monitoringu Środowiska, przyjęto ekspercką ocenę stanu ochrony gatunku. Obecność bobrów potwierdzono na 5 transektach, co stanowi około 60% wszystkich odcinków. Bobry obserwowano w centralnej części obszaru, gdzie znajduje się większość jezior i innych zbiorników wodnych, w obrębie których występowały

bobry. Pozostałe części obszaru raczej nie zawierają odpowiednich siedlisk dla bobra. Dane dotyczące szkód wskazują na obecność bobrów poza obszarem, a zatem populacja nie jest izolowana. Łączna ocena ochrony gatunku w obszarze to FV: populacja – FV, siedlisko – FV oraz szanse zachowania gatunku – FV. Gatunek nie wymaga żadnych pilnych działań ochronnych.

1355 Wydra *Lutra lutra*

Ssak drapieżny wybitnie przystosowany do ziemnowodnego trybu życia. Jej tułów i ogon są wydłużone, o niewielkim grzbietowo brzusznej spłaszczeniu, głowa natomiast jest wyrażenie spłaszczona. Wydry przeważnie żyją samotnie i tylko samiec okresowo, głównie w czasie rui, zbliża się do samicy, aby towarzyszyć jej przez pewien czas. Wydra jest zwierzęciem charakteryzującym się głównie nocnym trybem życia. Potrafi nocą pod lodem, nawet pokrytym grubą warstwą śniegu, łowić ryby. Z pewnością ułatwiają jej to długie i sztywne włosy czuciowe. W orientacji pod wodą istotną rolę odgrywa także słuch. Wydry mogą okresowo, w sprzyjających warunkach, być aktywne również w dzień. Podstawowym pożywieniem wydr są ryby. W związku z tym, że zwierzęta te, ze względu na grożący im paraliż Chasteka, w ograniczonym zakresie mogą pobierać ryby karpowate, muszą urozmaicać dietę w pokarm bez tiaminazy. Wydry bardzo chętnie łowią raki, duże owady wodne, a w niektórych środowiskach także szczeżuje oraz żaby. Dość rzadko zjadają ptaki, natomiast ssaki sporadycznie.

Jest szeroko rozprzestrzeniony i zamieszkuje prawie całą Europę oraz Azję po Japonię na wschodzie i Wyspy Skandynawskie na południowym wschodzie, a także północną część Afryki. Prowadzone badania występowania wydry w Polsce wykazały, że zwierzę to do niedawna uważane za zagrożone wyginięciem jest obecnie dość liczne w naszym kraju. Występuje na Pojezierzu Mazurskim, Pojezierzu Pomorskim, wzdłuż wschodniej i zachodniej granicy państwa oraz na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej. Wyraźne spadki liczebności wydry notuje się po ostrych długich zimach.

Ochrona gatunkowa w Polsce – ochrona częściowa (z wyjątkiem występującej na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane).

Badania hodowli wydr w warunkach zamkniętych wykazały, że gatunek ten jest bardzo odporny na działanie różnych czynników chorobotwórczych. Musi jednak codziennie pobierać odpowiednie porcje pożywienia. Dlatego długotrwałe i ostre zimy mogą przyczyniać się do znacznej redukcji liczebności populacji tego gatunku.

Badania wydry w dolinie Cybiny przeprowadzono w dniach 05.12.2012 i 13.12.2012 r. Obserwacje wykonano na 8 transektach. Potwierdzono obecność wydry na 1 transekcie. Biorąc pod uwagę trudny dostęp do brzegów jezior oraz bardzo krótki czas badań, dużą liczbę zbiorników, a także istniejące stawy hodowlane uzyskany wynik jest z pewnością zaniżony. Na podstawie uzyskanych danych dokonano następującej oceny parametrów częściowych: populacja – FV, siedlisko – FV, szanse zachowania gatunku – FV.

Aktualnie w obszarze brak zagrożeń dla populacji lub siedliska wydry. W raporcie przesłanym do Komisji Europejskiej w 2007, stan ochrony gatunku

został oceniony jako właściwy (FV).

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali <i>FV,U1,U2,XX</i>	Ocena stanu ochrony po weryfikacji wg skali <i>FV,U1,U2,XX</i>	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali <i>FV,U1,U2,XX</i>	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali <i>FV,U1,U2,XX</i>	Uwagi

1	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	0928	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s359)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s360)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s361)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s362)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s363)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s364)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s365)	brak	U1			
					Martwe drewno (s366)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s367)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s368)	brak	FV			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s369)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s370)	brak	FV			
					Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie (s371)	brak	XX			
					Udział graba w drzewostanie (s372)	brak	XX			
					Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych) (s373)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s374)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s375)	brak	FV			

2	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	1599	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s359)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s360)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s361)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s362)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s363)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s364)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s365)	brak	FV			
					Martwe drewno (s366)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s367)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s368)	brak	FV			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s369)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s370)	brak	FV			
					Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie (s371)	brak	XX			
					Udział graba w drzewostanie (s372)	brak	XX			
					Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych) (s373)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s374)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s375)	brak	FV			

3	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	71BD	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s359)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s360)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s361)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s362)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s363)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s364)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s365)	brak	U1			
					Martwe drewno (s366)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s367)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s368)	brak	FV			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s369)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s370)	brak	FV			
					Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie (s371)	brak	XX			
					Udział graba w drzewostanie (s372)	brak	XX			
					Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych) (s373)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s374)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s375)	brak	FV			

4	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	9972	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s359)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s360)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s361)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s362)	brak	FV			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s363)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s364)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s365)	brak	U1			
					Martwe drewno (s366)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s367)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s368)	brak	FV			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s369)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s370)	brak	FV			
					Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie (s371)	brak	XX			
					Udział graba w drzewostanie (s372)	brak	XX			
					Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych) (s373)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s374)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s375)	brak	FV			

5	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	0DCC	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	FV			
					Martwe drewno (s423)	brak	U1			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	FV			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	U1			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

6	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	19BD	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	U1			
					Martwe drewno (s423)	brak	FV			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U2			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	FV			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	FV			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

7	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	2572	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	FV			
					Martwe drewno (s423)	brak	FV			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	FV			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	U1			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

8	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	28AC	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	U1			
					Martwe drewno (s423)	brak	U1			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	FV			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	U1			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	U1			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

9	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	5AEE	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	FV	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	FV			
					Martwe drewno (s423)	brak	U1			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	U1			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	FV			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

10	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	6F0E	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	U1			
					Martwe drewno (s423)	brak	U1			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	FV			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	U1			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

11	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	77AB	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	U1			
					Martwe drewno (s423)	brak	FV			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	U1			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	FV			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

12	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	809C	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	FV	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	U1			
					Martwe drewno (s423)	brak	U1			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	U1			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	FV			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

13	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	9A33	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
					Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	U1			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	U1			
					Martwe drewno (s423)	brak	FV			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U2			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	FV			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	U1			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	FV			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	FV			

14	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	B236	Powierzchnia siedliska: U1	Gatunki charakterystyczne (s418)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Gatunki dominujące (s419)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s420)	brak	FV			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s421)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s422)	brak	U1			
					Martwe drewno (s423)	brak	FV			
					Martwe drewno wielkowymiarowe (s424)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s425)	brak	U1			
					Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji) (s426)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s427)	brak	FV			
					Pionowa struktura roślinności (s428)	brak	FV			
					Rytm zalewów (s429)	brak	XX			
					Stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (s430)	brak	XX			
					Wiek drzewostanu (s431)	brak	U1			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s432)	brak	U1			

15	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	06DE	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s433)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie (s434)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s435)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s436)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s437)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s438)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s439)	brak	FV			
					Liczba gatunków z grupy 'wiązy, dąb, jesion" występujących w drzewostanie (s440)	brak	XX			
					Martwe drewno (s441)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s442)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s443)	brak	U1			
					Przejawy procesu grądowienia (s444)	brak	XX			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów (s445)	brak	XX			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s446)	brak	XX			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe (s447)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s448)	brak	U1			
					Wiek drzewostanu (s449)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s450)	brak	FV			

16	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	3D00	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s433)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s434)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s435)	brak	U1			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s436)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s437)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s438)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s439)	brak	FV			
					Liczba gatunków z grupy 'wiązy, dąb, jesion" występujących w drzewostanie (s440)	brak	XX			
					Martwe drewno (s441)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s442)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s443)	brak	FV			
					Przejawy procesu grądowienia (s444)	brak	XX			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów (s445)	brak	XX			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s446)	brak	XX			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe (s447)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s448)	brak	U1			
					Wiek drzewostanu (s449)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s450)	brak	FV			

17	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	4F1C	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s433)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s434)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s435)	brak	U1			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s436)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s437)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s438)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s439)	brak	FV			
					Liczba gatunków z grupy 'wiązy, dąb, jesion" występujących w drzewostanie (s440)	brak	XX			
					Martwe drewno (s441)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s442)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s443)	brak	FV			
					Przejawy procesu grądowienia (s444)	brak	XX			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów (s445)	brak	XX			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s446)	brak	XX			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe (s447)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s448)	brak	U1			
					Wiek drzewostanu (s449)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s450)	brak	FV			

18	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	5D72	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s433)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie (s434)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s435)	brak	U1			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s436)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s437)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s438)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s439)	brak	FV			
					Liczba gatunków z grupy 'wiązy, dąb, jesion" występujących w drzewostanie (s440)	brak	XX			
					Martwe drewno (s441)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s442)	brak	FV			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s443)	brak	FV			
					Przejawy procesu grądowienia (s444)	brak	XX			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów (s445)	brak	XX			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s446)	brak	XX			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe (s447)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s448)	brak	FV			
					Wiek drzewostanu (s449)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s450)	brak	FV			

19	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	7F9E	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s433)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s434)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s435)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s436)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s437)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s438)	brak	U1			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s439)	brak	FV			
					Liczba gatunków z grupy 'wiązy, dąb, jesion" występujących w drzewostanie (s440)	brak	XX			
					Martwe drewno (s441)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s442)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s443)	brak	FV			
					Przejawy procesu grądowienia (s444)	brak	XX			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów (s445)	brak	XX			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s446)	brak	XX			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe (s447)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s448)	brak	U1			
					Wiek drzewostanu (s449)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s450)	brak	FV			

20	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	AB5A	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s433)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie (s434)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s435)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s436)	brak	U1			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s437)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s438)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s439)	brak	FV			
					Liczba gatunków z grupy 'wiązy, dąb, jesion" występujących w drzewostanie (s440)	brak	XX			
					Martwe drewno (s441)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s442)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s443)	brak	FV			
					Przejawy procesu grądowienia (s444)	brak	XX			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów (s445)	brak	XX			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s446)	brak	XX			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe (s447)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s448)	brak	U1			
					Wiek drzewostanu (s449)	brak	FV			
					Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna (s450)	brak	FV			

21	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	FE3C	Powierzchnia siedliska: U1	Charakterystyczne kombinacje florystyczne (s433)	brak	U1	U1	U1	
				Struktura i funkcje: U1	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie (s434)	brak	U1			
					Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (s435)	brak	FV			
				Perspektywy ochrony: U1	Gatunki dominujące (s436)	brak	FV			
					Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie (s437)	brak	XX			
					Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (s438)	brak	FV			
					Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) (s439)	brak	FV			
					Liczba gatunków z grupy 'wiązy, dąb, jesion" występujących w drzewostanie (s440)	brak	XX			
					Martwe drewno (s441)	brak	U1			
					Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości (s442)	brak	U1			
					Naturalne odnowienie drzewostanu (s443)	brak	FV			
					Przejawy procesu grądowienia (s444)	brak	XX			
					Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów (s445)	brak	XX			
					Różnorodność występujących mchów, grzybów, ptaków lub owadów (jeżeli są takie dane lub obserwacje) (s446)	brak	XX			
					Stosunki wodno-wilgotnościowe (s447)	brak	XX			
					Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu (s448)	brak	U1			
					Wiek drzewostanu (s449)	brak	FV			
22	*Murawy kserotermiczne	6210	EE1D	Powierzchnia siedliska: U1	Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s158)	brak	U1	U2	XX	Konieczne uzupełnienie stanu wiedzy
				Struktura i funkcje: U1	Gatunki charakterystyczne (s159)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s160)	brak	U1			
				Perspektywy ochrony: U2	Obce gatunki inwazyjne (s161)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s162)	brak	U1			
					Zachowanie strefy ekotonalnej (s163)	brak	XX			

23	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	3260	5655	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: FV Perspektywy ochrony: U1	Brak wskaźnika PMŚ - ocena ekspercka (x001)	brak	U1	U1	U2	
24	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	3260	6C50	Powierzchnia siedliska: U2 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Brak wskaźnika PMŚ - ocena ekspercka (x001)	brak	U2	U2	U2	
25	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	3260	D760	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Brak wskaźnika PMŚ - ocena ekspercka (x001)	brak	U2	U2	U2	
26	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	0775	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U2	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	U1			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	FV			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	FV			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcji (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			

27	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	48F0	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	FV			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U2			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	U1			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	U1			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			
28	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	532C	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	FV			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U2			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	U1			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	U1			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			

29	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	6037	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U2	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	FV			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	U1			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	U1			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			
30	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	6074	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	U1			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	FV			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	U1			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			

31	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	620C	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	U1			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	FV			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	U1			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			
32	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	7E47	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	U1			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	U1			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	FV			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			

33	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	8E32	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U2	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	U2			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	FV			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	U2			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	FV			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	FV			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			
34	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	AFD2	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U2	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	U1			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	U1			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	FV			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			

35	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	C0F8	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	U1			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	FV			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	U1			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	U1			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	U1			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	U1			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	U1			
36	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	FE5B	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: FV Perspektywy ochrony: U1	Cenne składniki flory (s219)	brak	XX	U1	U1	
					Ekspansja krzewów i podrostu drzew (s220)	brak	FV			
					Gatunki charakterystyczne (s221)	brak	U1			
					Gatunki dominujące (s222)	brak	U1			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s223)	brak	FV			
					Martwa materia organiczna (s224)	brak	FV			
					Obce gatunki inwazyjne (s225)	brak	FV			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s226)	brak	FV			
					Struktura przestrzenna płatów siedliska (s227)	brak	FV			
					Zachowanie płatów lokalnie typowych (s228)	brak	FV			
37	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	3150	536E	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Barwa wody (s69)	brak	FV	U2	U1	
					Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrebie transektu (s70)	brak	U2			
					Fito- i zooplankton (s71)	brak	XX			
					Gatunki inwazyjne i/ lub obce dla zbiorowisk makrofitów (s72)	brak	FV			
					Odczyn wody (s73)	brak	U1			
					Przewodnictwo wody (s74)	brak	U1			
					Przezroczystość wody (s75)	brak	U2			

38	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	3150	A5F3	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: FV Perspektywy ochrony: FV	Barwa wody (s69)	brak	FV	U1	U1	
					Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrebie transektu (s70)	brak	FV			
					Fito- i zooplankton (s71)	brak	XX			
					Gatunki inwazyjne i/ lub obce dla zbiorowisk makrofitów (s72)	brak	FV			
					Odczyn wody (s73)	brak	FV			
					Przewodnictwo wody (s74)	brak	U1			
					Przezroczystość wody (s75)	brak	FV			
39	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	3150	DA8C	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U2	Barwa wody (s69)	brak	U1	U1	U1	
					Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrebie transektu (s70)	brak	U1			
					Fito- i zooplankton (s71)	brak	U1			
					Gatunki inwazyjne i/ lub obce dla zbiorowisk makrofitów (s72)	brak	FV			
					Odczyn wody (s73)	brak	U1			
					Przewodnictwo wody (s74)	brak	U1			
					Przezroczystość wody (s75)	brak	U2			
40	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	3150	FEEC	Powierzchnia siedliska: FV Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U1	Barwa wody (s69)	brak	U1	U1	U1	
					Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrebie transektu (s70)	brak	U1			
					Fito- i zooplankton (s71)	brak	U2			
					Gatunki inwazyjne i/ lub obce dla zbiorowisk makrofitów (s72)	brak	FV			
					Odczyn wody (s73)	brak	U1			
					Przewodnictwo wody (s74)	brak	FV			
					Przezroczystość wody (s75)	brak	U1			

41	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	7140	2DC3	Powierzchnia siedliska: U2	Gatunki charakterystyczne (s247)	brak	XX	U2	XX	Konieczne uzupełnienie stanu wiedzy
				Struktura i funkcje: U2 Perspektywy ochrony: U2	Gatunki dominujące (s248)	brak	XX			
					Gatunki ekspansywne roślin zielnych (s249)	brak	XX			
					Melioracje odwadniające (s250)	brak	XX			
					Obce gatunki inwazyjne (s251)	brak	XX			
					Obecność krzewów i drzew (s252)	brak	XX			
					Pokrycie i struktura gatunkowa mchów (s253)	brak	XX			
					Pozyskanie torfu (s254)	brak	XX			
					Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie (s255)	brak	XX			
					Stopień uwodnienia (s256)	brak	XX			
42	Żyzne buczyny	9130	9773	Powierzchnia siedliska: U1 Struktura i funkcje: U1 Perspektywy ochrony: U1	Brak wskaźnika PMS - ocena ekspercka (x001)	brak	U1	U2	U2	
Gatunki										
1	Kumak nizinny	1188	6170	Stan populacji: XX	udział szuwaru w powierzchni zbiornika (%) (a209)	brak	XX	XX	XX	
				Stan siedliska: XX	roślinność zanurzona i pływająca (bez szuwaru) (a211)	brak	XX			
				Perspektywy ochrony/zachowania: XX	nachylenie brzegów (a212)	brak	XX			
					obecność płycizn (a235)	brak	XX			
					bariery (a34)	brak	XX			
					wpływ ryb (a47)	brak	XX			
					Zacienienie zbiornika (h193)	brak	XX			
2	Kumak nizinny	1188	D4C9	Stan populacji: XX	udział szuwaru w powierzchni zbiornika (%) (a209)	brak	XX	XX	XX	
				Stan siedliska: XX	roślinność zanurzona i pływająca (bez szuwaru) (a211)	brak	XX			
				Perspektywy ochrony/zachowania: XX	nachylenie brzegów (a212)	brak	XX			
					obecność płycizn (a235)	brak	XX			
					bariery (a34)	brak	XX			
					wpływ ryb (a47)	brak	XX			
					Zacienienie zbiornika (h193)	brak	XX			

3	Traszka grzebieniasta	1166	58BB	Stan populacji: XX	liczba zbiorników w promieniu < 500 m (a191)	brak	XX	XX	XX	
				Stan siedliska: XX	powierzchnia zbiornika (m2) (a200)	brak	XX			
				Perspektywy ochrony/zachowania: XX	stopień zarośnięcia lustra wody przez roślinność (a202)	brak	XX			
					jakość wody (a38)	brak	XX			
					region geograficzny (a40)	brak	XX			
					wpływ ptaków wodnych (a46)	brak	XX			
					wpływ ryb (a47)	brak	XX			
					zacienienie (a51)	brak	XX			
					stałość zbiornika (a91)	brak	XX			
					jakość środowiska lądowego (a92)	brak	XX			
4	Różanka	1134	9D22	Stan populacji: FV	charakter i modyfikacja brzegów (z306)	brak	U1	U1	XX	
				Stan siedliska: U1	charakterystyka przepływu (z307)	brak	XX			
				Perspektywy ochrony/zachowania: U1	ciągłość cieku (z308)	brak	FV			
					geometria koryta (z309)	brak	U1			
					index EFI+ (z310)	brak	XX			
					mobilność koryta (z311)	brak	U1			
					ogólna ocena hydromorfologiczna wg RDW (z312)	brak	U1			
					rodzaj substratu dennego (z313)	brak	U1			
					struktura wiekowa (z314)	brak	U1			
					względna liczebność (z315)	brak	FV			
5	Bóbr europejski (euroazjatycki)	1337	14C7	Stan populacji: FV	Brak wskaźnika PMS - ocena ekspercka (x001)	brak	FV	FV	FV	
				Stan siedliska: FV						
				Perspektywy ochrony/zachowania: FV						
6	Bóbr europejski (euroazjatycki)	1337	3620	Stan populacji: FV	Brak wskaźnika PMS - ocena ekspercka (x001)	brak	FV	FV	FV	
				Stan siedliska: FV						
				Perspektywy ochrony/zachowania: FV						

7	Bóbr europejski (euroazjatycki)	1337	6A0C	Stan populacji: FV Stan siedliska: FV Perspektywy ochrony/zachowania: FV	Brak wskaźnika PMŚ - ocena ekspercka (x001)	brak	FV	FV	FV	
8	Bóbr europejski (euroazjatycki)	1337	EBBE	Stan populacji: FV Stan siedliska: FV Perspektywy ochrony/zachowania: FV	Brak wskaźnika PMŚ - ocena ekspercka (x001)	brak	FV	FV	FV	
9	Bóbr europejski (euroazjatycki)	1337	F077	Stan populacji: FV Stan siedliska: FV Perspektywy ochrony/zachowania: FV	Brak wskaźnika PMŚ - ocena ekspercka (x001)	brak	FV	FV	FV	
10	Wydra	1355	27C7	Stan populacji: FV Stan siedliska: FV Perspektywy ochrony/zachowania: FV	Brak wskaźnika PMŚ - ocena ekspercka (x001)	brak	FV	FV	FV	

4. Analiza zagrożeń

L.p.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia		Opis zagrożenia
			istniejące	potencjalne	
1	Kumak nizinny 1188	6170	1. Nieznane zagrożenie lub nacisk;	2. Nieznane zagrożenie lub nacisk;	
2	Kumak nizinny 1188	D4C9	1. Nieznane zagrożenie lub nacisk;	2. Nieznane zagrożenie lub nacisk;	
3	Traszka grzebieniasta 1166	58BB	1. Nieznane zagrożenie lub nacisk;	2. Nieznane zagrożenie lub nacisk;	
4	Różanka 1134	9D22	1. eutrofizacja (naturalna); 2. eutrofizacja (naturalna);	3. Wędkarstwo;	1. Wzrost produkcji pierwotnej i sedimentacji materii organicznej, deficyty tlenu; 2. Eutrofizacja siedliska; 3. Wędkarstwo;
5	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170	0928	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. Wyschnięcie;	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego, kasztanowca zwyczajnego, orzecha włoskiego i kolczurki klapowanej; 3. Przesuszenie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
6	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170	1599	1. Wyschnięcie; 2. Odpady, ścieki; 3. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 4. obce gatunki inwazyjne; 5. eutrofizacja (naturalna);	6. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszenie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Zaśmiecanie; 3. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego, robinii akacjowej i kasztanowca zwyczajnego; 5. Eutrofizacja siedliska;
7	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170	71BD	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. Odpady, ścieki; 4. eutrofizacja (naturalna); 5. Wyschnięcie;	6. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Wkraczanie niecierpka drobnokwiatowego i jaworu; 3. Zaśmiecanie; 4. Eutrofizacja siedliska; 5. Przesuszenie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
8	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170	9972	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. Wyschnięcie; 3. obce gatunki inwazyjne;	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Przesuszenie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 3. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego;
9	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	0DCC	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. Wyschnięcie;	3. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Przesuszenie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
10	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	19BD	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. eutrofizacja (naturalna); 3. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 4. Wyschnięcie;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Eutrofizacja siedliska; 3. Nadmierny wzrost warstwy krzewów; 4. Przesuszenie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;

11	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	2572	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 4. Wyschnięcie;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Występowanie obcych gatunków inwazyjnych, m.in. niecierpka drobnokwiatowego, uczepu amerykańskiego, nawłoci kanadyjskiej, nawłoci olbrzymiej oraz klonu jesionolistnego; 3. Nadmierna penetracja siedliska przez ludzi; 4. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
12	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	28AC	1. Wyschnięcie; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji;	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Ekspansja uczepu amerykańskiego i niecierpka drobnokwiatowego; 3. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń;
13	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	5AEE	1. Wyschnięcie; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. eutrofizacja (naturalna); 4. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego oraz klonu jesionolistnego; 3. Eutrofizacja siedliska; 4. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń;
14	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	6F0E	1. Wyschnięcie; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. eutrofizacja (naturalna); 4. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego oraz klonu jesionolistnego; 3. Eutrofizacja siedliska; 4. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń;
15	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	77AB	1. Wyschnięcie; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji;	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego; 3. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń;
16	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	809C	1. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 2. obce gatunki inwazyjne; 3. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 4. Wyschnięcie;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Wydeptywanie ścieżek przez ludzi i nadmierna penetracja siedliska; 2. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego, nawłoci kanadyjskiej i olbrzymiej, uczepu amerykańskiego z sąsiedztwa; 3. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 4. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
17	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	9A33	1. eutrofizacja (naturalna); 2. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 3. Wyschnięcie;	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Eutrofizacja spowodowana składowaniem śmieci i gruzu z pobliskiej zabudowy; 2. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 3. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
18	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	B236	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. Wyschnięcie;	3. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
19	Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe 91F0	06DE	1. Wyschnięcie; 2. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 3. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 4. obce gatunki inwazyjne; 5. eutrofizacja (naturalna); 6. Odpady, ścieki;	7. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Wydeptywanie ścieżek przez człowieka; 3. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego, dębu czerwonego, orzecha włoskiego i klonu cukrowego; 5. Eutrofizacja siedliska; 6. Zaśmiecanie;

20	Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe 91F0	3D00	1. Wyschnięcie; 2. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 3. obce gatunki inwazyjne; 4. eutrofizacja (naturalna); 5. Odpady, ścieki;		1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 3. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego, klonu jesionolistnego oraz śliwy domowej; 4. Eutrofizacja siedliska; 5. Zaśmiecanie;
21	Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe 91F0	4F1C	1. Wyschnięcie; 2. eutrofizacja (naturalna); 3. obce gatunki inwazyjne; 4. zakwaszenie (naturalne); 5. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji;	6. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Eutrofizacja siedliska; 3. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego, klonu jesionolistnego i kasztanowca zwyczajnego z sąsiedztwa; 4. Zakwaszenie i zubożenie siedliska w związku z obecnością nasadzeń świerka w sąsiedztwie; 5. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń;
22	Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe 91F0	5D72	1. Wyschnięcie; 2. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 3. zakwaszenie (naturalne); 4. obce gatunki inwazyjne;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 2. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 3. Zakwaszenie i zubożenie siedliska; 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego;
23	Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe 91F0	7F9E	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. Wyschnięcie; 3. eutrofizacja (naturalna); 4. obce gatunki inwazyjne; 5. zakwaszenie (naturalne);	6. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 3. Eutrofizacja siedliska; 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego; 5. Zakwaszenie i zubożenie siedliska;
24	Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe 91F0	AB5A	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. Wyschnięcie; 3. zakwaszenie (naturalne); 4. obce gatunki inwazyjne;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 3. Zakwaszenie i zubożenie siedliska; 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego i świerka pospolitego;
25	Łęgowe lasy dębowo-wiązow-jesionowe 91F0	FE3C	1. zakwaszenie (naturalne); 2. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 3. Wyschnięcie; 4. obce gatunki inwazyjne; 5. eutrofizacja (naturalna);	6. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Zakwaszenie i zubożenie siedliska w związku z obecnością nasadzeń sosnowych w sąsiedztwie; 2. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 3. Przesuszanie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych; 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego; 5. Eutrofizacja siedliska;
26	*Murawy kserotermiczne 6210	EE1D	1. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2. zmiana sposobu uprawy;	3. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Wkraczanie drzew; ekspansja nitrofilnych i ruderalnych ziołorośli; 2. Niewłaściwe użytkowanie: brak koszenia, wypasu, usuwania podrostu drzew i krzewów;
27	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników 3260	5655	1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); 2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 3. eutrofizacja (naturalna);	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Zanieczyszczenie spływami obszarowymi; 2. Wkraczanie gatunków szuwarowych oraz innych niewłaściwych dla siedliska; 3. Eutrofizacja siedliska;
28	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników 3260	6C50	1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); 2. eutrofizacja (naturalna); 3. zmiana składu gatunkowego (sukcesja);	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Zanieczyszczenie spływami obszarowymi; 2. Eutrofizacja siedliska; 3. Wkraczanie gatunków szuwarowych oraz innych niewłaściwych dla siedliska;

29	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników 3260	D760	1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); 2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 3. eutrofizacja (naturalna);	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Zanieczyszczenie spływami obszarowymi; 2. Wkraczanie gatunków szuwarowych oraz innych niewłaściwych dla siedliska; 3. Eutrofizacja siedliska;
30	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	0775	1. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2. eutrofizacja (naturalna); 3. zmiana sposobu uprawy;	4. Erozja;	1. Ekspansja zarośli oraz ruderalnych i nitrofilnych ziółorośli z sąsiedztwa; 2. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych pól uprawnych grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziółorośli; 3. Zaniechanie koszenia i wypasu; 4. Ze względu na obecność w bezpośrednim sąsiedztwie płatu dwóch dróg istnieje niebezpieczeństwo erozji;
31	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	48F0	1. Zatopienie; 2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja);	3. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Zabagnienie; 2. Wkraczanie roślin segetalnych z pobliskiej uprawy owsa;
32	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	532C	1. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2. Zatopienie; 3. zmiana sposobu uprawy;	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Neofityzacja – wkraczanie nawłoci kanadyjskiej i przymiotna kanadyjskiego; 2. Nadmierne nawodnienie siedliska; 3. Zaniechanie koszenia i wypasu;
33	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	6037	1. obce gatunki inwazyjne; 2. zmiana sposobu uprawy; 3. Zatopienie; 4. zmiana składu gatunkowego (sukcesja);	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Wkraczanie przymiotna kanadyjskiego; 2. Zaniechanie koszenia i wypasu. Niewłaściwe użytkowanie skutkujące wkraczaniem zb. Poa pratensis-Festuca rubra; 3. Nadmierne nawodnienie siedliska; 4. Ekspansja nitrofilnych i ruderalnych ziółorośli;
34	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	6074	1. zmiana sposobu uprawy; 2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja);	3. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Zaniechanie koszenia i wypasu; 2. Ekspansja krzewów oraz termofilnych i nitrofilnych ziółorośli;
35	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	620C	1. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2. eutrofizacja (naturalna); 3. nagromadzenie materii organicznej; 4. obce gatunki inwazyjne; 5. zmiana sposobu uprawy;	6. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Ekspansja drzew i zarośli z sąsiedztwa; 2. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych pól grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziółorośli; 3. Miejscami bardzo gruba warstwa wołoku w postaci niezbranego zeszłorocznego siana, co przekłada się na wzrost udziału gatunków termofilnych.; 4. Neofityzacja – wkraczanie przymiotna kanadyjskiego; 5. Zaniechanie koszenia i wypasu;
36	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	7E47	1. obce gatunki inwazyjne; 2. zmiana sposobu uprawy; 3. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 4. eutrofizacja (naturalna);	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Neofityzacja – wkraczanie czerwemchy późnej; 2. Zaniechanie koszenia i wypasu; 3. Ekspansja zarośli, trzcinnika piaskowego i nitrofilnych ziółorośli z sąsiedztwa; 4. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych pól grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziółorośli;
37	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	8E32	1. zmiana sposobu uprawy;	2. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Zaniechanie koszenia i wypasu;
38	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	AFD2	1. eutrofizacja (naturalna); 2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 3. zmiana sposobu uprawy;	4. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych pól grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziółorośli; 2. Ekspansja zarośli oraz ruderalnych i nitrofilnych ziółorośli; 3. Zaniechanie koszenia i wypasu;
39	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	C0F8	1. eutrofizacja (naturalna); 2. zmiana sposobu uprawy; 3. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 4. obce gatunki inwazyjne;	5. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych pól grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem termofilnych oraz ruderalnych ziółorośli i traworośli; 2. Zaniechanie koszenia i wypasu; 3. Ekspansja drzew owocowych, sosny, brzozy i zarośli z sąsiedztwa; 4. Neofityzacja – wkraczanie przymiotna kanadyjskiego i dębu czerwonego;

40	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	FE5B	1. Brak zagrożeń i nacisków;	2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja);	2. Podsiewanie kupkówki pospolitej;
41	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150	536E	1. Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; 2. eutrofizacja (naturalna); 3. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); 4. nagromadzenie materii organicznej; 5. zmiana składu gatunkowego (sukcesja);	6. zabudowa rozproszona;	1. Niszczenie strefy szuwaru przez wędkarzy; 2. Eutrofizacja siedliska; 3. Zanieczyszczenie ściekami i zanieczyszczenia obszarowe; 4. Wypływanie; 5. Zarastanie szuwarem; 6. Zabudowa rozproszona;
42	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150	A5F3	1. nagromadzenie materii organicznej; 2. zabudowa rozproszona; 3. Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; 4. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 5. eutrofizacja (naturalna);	6. zabudowa rozproszona;	1. Wypływanie; 2. Zabudowa rozproszona; 3. Niszczenie strefy szuwarów przez wędkarzy; 4. Zarastanie szuwarem; 5. Eutrofizacja siedliska; 6. Zabudowa rozproszona;
43	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150	DA8C	1. eutrofizacja (naturalna); 2. nagromadzenie materii organicznej; 3. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 4. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych);	5. zabudowa rozproszona;	1. Eutrofizacja siedliska; 2. Wypływanie; 3. Zarastanie szuwarem; 4. Zanieczyszczenie ściekami i zanieczyszczenia obszarowe; 5. Zabudowa rozproszona;
44	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150	FEEC	1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); 2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 3. eutrofizacja (naturalna);	4. zabudowa rozproszona;	1. Zanieczyszczenia ściekami i zanieczyszczenia obszarowe; 2. Zarastanie szuwarem; 3. Eutrofizacja siedliska; 4. Zabudowa rozproszona;
45	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) 7140	2DC3	1. spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; 2. zmiana składu gatunkowego (sukcesja);	3. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Wkraczanie turzycy błotnej w wyniku antropogenicznego obniżania poziomu wód gruntowych; 2. Wkraczanie olszy czarnej;
46	Żyzne buczyny 9130	9773	1. Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; 2. Wyschnięcie;	3. Brak zagrożeń i nacisków;	1. Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie pochodzących z dawnych nasadzeń; 2. Przesuszenie siedliska przejawiające się zanikiem gatunków diagnostycznych;
47	Bóbr europejski (euroazjatycki) 1337	14C7	1. Brak zagrożeń i nacisków;	2. chwytanie, trucie, kłusownictwo; 3. połowy siecią; 4. Transport i sieci komunikacyjne;	2. Kłusownictwo; 3. Wzmożona śmiertelność w sieciach rybackich; 4. Wzmożona śmiertelność na drogach;
48	Bóbr europejski (euroazjatycki) 1337	3620	1. Brak zagrożeń i nacisków;	2. Transport i sieci komunikacyjne; 3. chwytanie, trucie, kłusownictwo; 4. połowy siecią;	2. Wzmożona śmiertelność na drogach; 3. Kłusownictwo; 4. Wzmożona śmiertelność w sieciach rybackich;
49	Bóbr europejski (euroazjatycki) 1337	6A0C	1. Brak zagrożeń i nacisków;	2. Transport i sieci komunikacyjne; 3. chwytanie, trucie, kłusownictwo; 4. połowy siecią;	2. Wzmożona śmiertelność na drogach; 3. Kłusownictwo; 4. Wzmożona śmiertelność w sieciach rybackich;

50	Bóbr europejski (euroazjatycki) 1337	EBBE	1. Brak zagrożeń i nacisków;	2. Transport i sieci komunikacyjne; 3. chwytanie, trucie, kłusownictwo; 4. połowy siecią;	2. WzmóŜona śmiertelność na drogach; 3. Kłusownictwo; 4. WzmóŜona śmiertelność w sieciach rybackich;
51	Bóbr europejski (euroazjatycki) 1337	F077	1. Brak zagrożeń i nacisków;	2. połowy siecią; 3. chwytanie, trucie, kłusownictwo; 4. Transport i sieci komunikacyjne;	2. WzmóŜona śmiertelność w sieciach rybackich; 3. Kłusownictwo; 4. WzmóŜona śmiertelność na drogach;
52	Wydra 1355	27C7	1. Brak zagrożeń i nacisków;	2. chwytanie, trucie, kłusownictwo; 3. połowy siecią; 4. Transport i sieci komunikacyjne;	2. Kłusownictwo; 3. WzmóŜona śmiertelność w sieciach rybackich; 4. WzmóŜona śmiertelność na drogach;

5. Cele zadań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
1	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	U1	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez: 1) Poprawę składu gatunkowego drzewostanu i utrzymywanie zróżnicowanej struktury przestrzennej lasu; 2) Zwiększenie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie; 3) Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	Kilkadziesiąt lat
2	*Murawy kserotermiczne 6210	XX	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu siedliska w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	Nieznana
3	Bóbr europejski (euroazjatycki) 1337	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony	-
4	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170	U1	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez: 1) Poprawę składu gatunkowego drzewostanu i utrzymywanie zróżnicowanej struktury przestrzennej lasu; 2) Zwiększenie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie; 3) Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	Kilkadziesiąt lat
5	Kumak nizinny 1188	XX	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	Nieznana
6	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0	U1	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez: 1) Poprawę składu gatunkowego drzewostanu i utrzymywanie zróżnicowanej struktury przestrzennej lasu; 2) Zwiększenie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie; 3) Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	Kilkadziesiąt lat
7	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników 3260	U2	Poprawa stanu ochrony poprzez ograniczenie eutrofizacji wód	Nieznana
8	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	U1	Utrzymanie siedliska w obszarze Natura 2000 na powierzchni nie mniejszej niż obecnie, tj. ok. 65 ha. Poprawa struktury i funkcji siedliska	10 lat
9	Różanka 1134	XX	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	Nieznana
10	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150	U1	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez polepszenie struktury i funkcji siedliska	Kilkadziesiąt lat
11	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) 7140	XX	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu siedliska w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	Nieznana
12	Traszką grzebieniastą 1166	XX	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	Nieznana
13	Wydra 1355	FV	Utrzymanie właściwego stanu ochrony	-
14	Żyzne buczyny 9130	U2	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	Kilkadziesiąt lat

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne					
		Nr	Nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	1188 - Kumak nizinny - D4C9	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1	Uzupełnienie stanu wiedzy	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych	Potencjane miejsca występowania gatunku w obszarze Natura 2000	W pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
2	1166 - Traszka grzebieniasta - 58BB	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1	Uzupełnienie stanu wiedzy	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych	Potencjane miejsca występowania gatunku w obszarze Natura 2000	W pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

3	1134 - Różanka - 9D22	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymagań siedlisk przyrodniczych. Niespuszczanie wody ze stawów w okresie letnim (do 15 października). Prowadzenia zrzutu wód do 15 października systemem paciorkowym ze ze „Stawu Górnego” do „Stawu Dolnego”.	Prowadzenie odłowu ryb ze „Stawu Górnego” za pomocą włoka stawowego z wykorzystaniem zjawiska reotaksji ryb pod bocznym mnichem nalewowym, bezpośrednio w łowisku stawu w odległości około 50 m od mnicha spustowego. Usuwanie nadmiaru mułu stawowego z łowiska „Stawu Górnego” co pięć lat, przy pomocy pomp błotnych i koparki. Spiętrzenie poziomu wody (1,2 m) w odprowadzalniku wód do rzeki Cybiny, na istniejącej zastawce w odległości około 700 m od mnicha spustowego „Stawu Dolnego” podczas odłowu ryb ze „Stawu Dolnego”, w momencie spustu ostatnich 5% pozostałej w stawie wody. Usuwanie nadmiaru mułu, gdy osadzające się namuły podwyższa dno w odprowadzalniku o 0,25 m, przy pomocy pomp błotnych i koparki	Stawy hodowlane w Promnie stanowiące część „Obiektu Stawowego Promno”, położone na działkach ewid. o nrach 96/4, 96/5, 99 i 109/1 obręb ewid. Promno, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania działań ochronnych	Użytkownik rybacki lub dzierżawca
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1	Uzupełnienie stanu wiedzy	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych	Potencjane miejsca występowania gatunku w obszarze Natura 2000	W pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Usuwanie kasztanowca zwyczajnego Aesculus hippocastanum i orzecha włoskiego Juglans regia		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 9170 w wydzieleniu 271a	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
4	9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny - 0928	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. Usuwanie obcych gatunków drzew i krzewów		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 9170 w wydzieleniu 271a	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		2	Zwiększanie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie	Pozostawianie martwego drewna wydzielającego się naturalnie, z zachowaniem właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymaniem jego trwałości oraz zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego	Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 9170 w wydzieleniu 271a	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
		Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

5	9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny - 1599	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Usuwanie kasztanowca zwyczajnego Aesculus hippocastanum i orzecha włoskiego Juglans regia		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 9170 w wydzieleniu 270h i 271a	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. Usuwanie obcych gatunków drzew i krzewów		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 9170 w wydzieleniu 270h i 271a	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		2	Zwiększanie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie	Pozostawianie martwego drewna wydzielającego się naturalnie, z zachowaniem właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymaniem jego trwałości oraz zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego	Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 9170 w wydzieleniu 270h i 271a	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
6	9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny - 71BD	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. Usuwanie obcych gatunków drzew i krzewów		Płat siedliska 9170 na części działek geod. o nr ewid. 119, 57/2, 57/3, 59, 58, 55, 54, 46, 48, 49, 44/7, 61/3, 61/5 obręb Promno, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Zwiększanie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie	Pozostawianie martwego drewna wydzielającego się naturalnie z zachowaniem właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymaniem jego trwałości oraz zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego	Płat siedliska 9170 na części działek geod. o nr ewid. 119, 57/2, 57/3, 59, 58, 55, 54, 46, 48, 49, 44/7, 61/3, 61/5 obręb Promno, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
7	9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny - 9972	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 9170 w wydzieleniu 211b, 211c, 212a, 212i, 211h, 212k, 211i, 212m, 211f	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

8	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 0DCC	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Plat siedliska 91E0 na części działek geod. o nr ewid. 179/2, 182/21, 184/8, 182/4 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
9	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 19BD	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Plat siedliska 91E0 na części działek geod. o nr ewid. 22/1, 21 obręb Góra, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
10	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 2572	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Plat siedliska 91E0 na części działek geod. o nr ewid. 285 obręb Iwno oraz 2/15 obręb Wiktorowo, gm. Kostrzyn	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
11	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 28AC	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Plat siedliska 91E0 na części działek geod. o nr ewid. 45/2, 51/5, 51/2, 49 obręb Uzarzewo, gm. Swarzędz	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

12	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 5AEE	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 91E0 w wydzielaniu 271g, 271h, 271f oraz na części działek geod. o nr ewid. 41/3, 47, 50/1 obręb Iwno, gm. Kostrzyn	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
13	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 6F0E	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Usuwanie klonu jesionolistnego Acer negundo z powierzchni siedliska		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 91E0 w wydzielaniu 212b, 212a, 212g, 212i, 212j, 212l	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Zwiększanie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie	Pozostawianie martwego drewna wydzielającego się naturalnie z zachowaniem właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymaniem jego trwałości oraz zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego	Zgodnie z załącznikiem nr 1 p. 1	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
14	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 77AB	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu		Płat siedliska 91E0 na części działek geod. o nr ewid. 44/8, 50, 51/2, 51/1 obręb Promno oraz 17, 18 obręb Góra, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
15	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 809C	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu		Płat siedliska 91E0 na części działek geod. o nr ewid. 374, 372, 375, 376, 379 obręb Gruszczyn, gm. Swarzędz	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości lub właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

16	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 9A33	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Plat siedliska 91E0 na części działek geod. o nr ewid. 13, 14/4 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
17	91E0 - *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - B236	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Plat siedliska 91E0 na części działki geod. o nr ewid. 48 obręb Promno, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
18	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - 06DE	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Usuwanie dębu czerwonego, orzecha włoskiego i klonu srebrzystego	Platy siedliska przyrodniczego 91F0 położone na części działek ewid. o nrach: 1, 71/8, 72, 73, 74, 76/51 obręb ewid. Swarzędz, gmina Swarzędz	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Zwiększanie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie	Pozostawianie martwego drewna wydzielającego się naturalnie z zachowaniem właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymaniem jego trwałości oraz zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego	Platy siedliska przyrodniczego 91F0 położone na części działek ewid. o nrach: 1, 71/8, 72, 73, 74, 76/51 obręb ewid. Swarzędz, gmina Swarzędz	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu		Platy siedliska przyrodniczego 91F0 położone na części działek ewid. o nrach: 45/2, 45/3 obręb ewid. Uzarzewo, gm. Swarzędz oraz w pododdziale 271a obrębu Czerniejewo Nadleśnictwa Czerniejewo	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

19	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - 3D00	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. Usuwanie obcych gatunków drzew i krzewów	Plat siedliska 91F0 na części działki geod. o nr ewid. 51/5 obręb Uzarzewo, gm. Swarzędz	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
20	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - 4F1C	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, plat siedliska 91F0 w wydzielaniu 271a	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
21	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - 5D72	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego Usuwanie gatunków drzew i krzewów obcych ekologicznie i geograficznie	Nadleśnictwo Babki, obręb Babki, plat siedliska 91F0 w wydzielaniu 266i, 266d, 266f, 266g oraz na części działki geod. o nr ewid. 54/2 obręb Uzarzewo, gm. Swarzędz	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
22	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - 7F9E	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu	Plat siedliska 91F0 na części działek geod. o nr ewid. 45/2, 45/3 obręb Uzarzewo, gm. Swarzędz	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Właściciel/zarządca nieruchomości lub właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

23	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - AB5A	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. Usuwanie obcych gatunków drzew i krzewów		Plat siedliska 91F0 na części działek geod. o nr ewid. 4, 5 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
24	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe - FE3C	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. Usuwanie obcych gatunków drzew i krzewów		Nadleśnictwo Czerniejewo, obręb Czerniejewo, płat siedliska 91F0 w wydzielaniu 212r, 212o, 212n, 212m, 212k, 212i	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściwy miejscowo nadleśniczy
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
25	6210 - *Murawy kserotermiczne - EE1D	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1	Uzupełnienie stanu wiedzy	Rozpoznanie występowania siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych	Potencjalne miejsca występowania muraw kserotermicznych w obszarze Natura 2000	W pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
26	3260 - Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników - 5655	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Oczyszczenie koryta rzeki w roślinności	Usunięcie z koryta rzeki Cybiny szuwaru, w szczególności manny mielec, jeżogłówki gałęzistej i palki wąskolistnej oraz roślin zanurzonych niecharakterystycznych dla siedliska	Części działki geod. nr ewid. 19 obręb Uzarzewo, gm. Swarzędz	W pierwszych dwóch latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

27	3260 - Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników - 6C50	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Oczyszczenie koryta rzeki w roślinności	Usunięcie z koryta rzeki Cybiny szuwaru, w szczególności manny mielec, jeżogłówki gałęzistej i pałki wąskolistnej oraz roślin zanurzonych niecharakterystycznych dla siedliska	Części działek geod. o nr ewid. 2 obręb Swarzędz oraz 225 obręb Gruszczyn, gm. Swarzędz	W pierwszych dwóch latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
28	3260 - Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników - D760	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Oczyszczenie koryta rzeki w roślinności	Usunięcie z koryta rzeki Cybiny szuwaru, w szczególności manny mielec, jeżogłówki gałęzistej i pałki wąskolistnej oraz roślin zanurzonych niecharakterystycznych dla siedliska	Części działki ewid. o nr 19 obręb Jagodno, gm. Kostrzyn	W pierwszych dwóch latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
29	6510 - Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 0775	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Wycinanie drzew i krzewów	Zalecane wrywanie z korzeniami lub wycinanie połączone ze smarowaniem pieńków preparatami chemicznymi zapobiegającymi wyrastaniu odrośli	Części działek ewidencyjnych nr 56/1, 57 i 220, obręb ew. Gortatowo	W pierwszych dwóch latach obowiązywania planu zadań ochronnych w okresie zimowym, poza sezonem lęgowym ptaków	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Części działek ewidencyjnych nr 56/1, 57 i 220, obręb ew. Gortatowo	Począwszy do pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych, po zrealizowaniu działania nr 1	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		3	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Części działek ewidencyjnych nr 56/1, 57 i 220, obręb ew. Gortatowo	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

30	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 48F0	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 5 obręb Jankowo oraz 440 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		2	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 5 obręb Jankowo oraz 440 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
31	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 532C	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 65/3, 70, 71/2, 74, 75, 76, 77/4 obręb Promno, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 65/3, 70, 71/2, 74, 75, 76, 77/4 obręb Promno, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
32	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 6037	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 5 obręb Jankowo oraz 440 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		2	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 5 obręb Jankowo oraz 440 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

33	6510 - Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 6074	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Wycinanie drzew i krzewów	Zalecane wrywanie z korzeniami lub wycinanie połączone ze smarowaniem pieńków preparatami chemicznymi zapobiegającymi wyrastaniu odrośli	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 7/2, 8, 9 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	W pierwszym roku obowiązywania planu zadań ochronnych w okresie zimowym, poza sezonem lęgowym ptaków	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 7/2, 8, 9 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		3	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 7/2, 8, 9 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
34	6510 - Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 620C	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Wycinanie drzew i krzewów	Zalecane wrywanie z korzeniami lub wycinanie połączone ze smarowaniem pieńków preparatami chemicznymi zapobiegającymi wyrastaniu odrośli	Plat siedliska 6510 na część działki geod. o nr ewid. 27/11 obręb Góra, gm. Pobiedziska	W pierwszych dwóch latach obowiązywania planu zadań ochronnych w okresie zimowym, poza sezonem lęgowym ptaków	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na część działki geod. o nr ewid. 27/11 obręb Góra, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		3	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na część działki geod. o nr ewid. 27/11 obręb Góra, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

35	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 7E47	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na część działek geod. o nr ewid. 129/6 obręb Promienko oraz 44/14, 44/13, 44/12, 44/11, 44/10, 44/8, 50, 44/7, 51/2, 52/2, 53, 58, 48, 49 obręb Promno, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		2	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na część działek geod. o nr ewid. 129/6 obręb Promienko oraz 44/14, 44/13, 44/12, 44/11, 44/10, 44/8, 50, 44/7, 51/2, 52/2, 53, 58, 48, 49 obręb Promno, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
36	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - 8E32	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Wycinanie drzew i krzewów	Zalecane wrywanie z korzeniami lub wycinanie połączone ze smarowaniem pieńków preparatami chemicznymi zapobiegającymi wyrastaniu odrosli	Plat siedliska 6510 na część działek geod. o nr ewid. 440, 232 obręb Biskupice oraz 5 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	W pierwszych dwóch latach obowiązywania planu zadań ochronnych w okresie zimowym, poza sezonem lęgowym ptaków	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na część działek geod. o nr ewid. 440, 232 obręb Biskupice oraz 5 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		3	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na część działek geod. o nr ewid. 440, 232 obręb Biskupice oraz 5 obręb Jankowo, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
37	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - AFD2	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33/11, 50/2, 51/2, 52/2, 52/1 obręb Gortatowo, gm. Swarzędz	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		2	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33/11, 50/2, 51/2, 52/2, 52/1 obręb Gortatowo, gm. Swarzędz	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

38	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - C0F8	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Wycinanie drzew i krzewów	Zalecane wrywanie z korzeniami lub wycinanie połączone ze smarowaniem pieńków preparatami chemicznymi zapobiegającymi wyrastaniu odrosli	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 295/58, 295/57, 295/56, 295/55, 295/54, 295/52, 295/51, 295/50, 295/49, 295/53, 441 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	W pierwszym roku obowiązywania planu zadań ochronnych w okresie zimowym, poza sezonem lęgowym ptaków	Właściciel/zarządca nieruchomości
		2	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 295/58, 295/57, 295/56, 295/55, 295/54, 295/52, 295/51, 295/50, 295/49, 295/53, 441 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		3	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na części działek geod. o nr ewid. 295/58, 295/57, 295/56, 295/55, 295/54, 295/52, 295/51, 295/50, 295/49, 295/53, 441 obręb Biskupice, gm. Pobiedziska	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
39	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie - FE5B	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Koszenie	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych	Plat siedliska 6510 na części działki geod. o nr ewid. 255 obręb Brzeźno, gm. Kostrzyn	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		2	Koszenie	Działanie fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego	Plat siedliska 6510 na części działki geod. o nr ewid. 255 obręb Brzeźno, gm. Kostrzyn	Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel/zarządca nieruchomości
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

40	3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion - 536E	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Sporządzenie ekspertyzy określającej metody i częstotliwość zabiegów przemodelowania składu i struktury ichtiofauny w jeziorze ze zwiększeniem udziału ryb drapieżnych i eliminacją karpionatych i roślinożernych		jezioro Góra	W pierwszym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Przemodelowanie składu i struktury ichtiofauny	Przemodelowanie składu i struktury ichtiofauny w jeziorze poprzez zwiększenie udziału ryb drapieżnych, odłowy regulacyjne ryb karpionatych i roślinożernych, w tym eliminację gatunków obcych, zgodnie z wynikami ekspertyzy, o której mowa w działaniu ochronnym nr 2	jezioro Góra	Od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Użytkownik rybactwa lub dzierżawca jeziora
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Dostosowanie gospodarki rybactwa do wymagań siedlisk przyrodniczych. Niespuszczanie wody ze stawów w okresie letnim (do 15 października). Prowadzenia zrzutu wód do 15 października systemem paciorkowym ze ze „Stawu Górnego” do „Stawu Dolnego”.	Prowadzenie odłowu ryb ze „Stawu Górnego” za pomocą włoka stawowego z wykorzystaniem zjawiska reotaksji ryb pod bocznym mnichem nalewowym, bezpośrednio w łowisku stawu w odległości około 50 m od mnicha spustowego. Usuwanie nadmiaru mułu stawowego z łowiska „Stawu Górnego” co pięć lat, przy pomocy pomp błotnych i koparki. Spiętrzenie poziomu wody (1,2 m) w odprowadzalniku wód do rzeki Cybiny, na istniejącej zastawce w odległości około 700 m od mnicha spustowego „Stawu Dolnego” podczas odłowu ryb ze „Stawu Dolnego”, w momencie spustu ostatnich 5% pozostałej w stawie wody. Usuwanie nadmiaru mułu, gdy osadzające się namuły podwyższa dno w odprowadzalniku o 0,25 m, przy pomocy pomp błotnych i koparki	Stawy hodowlane w Promnie stanowiące część „Obiektu Stawowego Promno”, położone na działkach ewid. o nrach 96/4, 96/5, 99 i 109/1 obręb ewid. Promno, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Użytkownik rybactwa lub dzierżawca jeziora
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1	Monitoring trofii	Monitoring trofii jezior w następującym zakresie: 1) tlen rozpuszczony; 2) średnie nasycenie tlenem hypolimnionu; 3) odczyn pH; 4) przewodność właściwa; 5) chlorofil a; 6) azot ogólny; 7) fosfor ogólny; 8) zawiesina ogólna; 9) BZT5; 10) ChZTCr; 11) twardość ogólna; 12) charakterystyka zasięgu i warunków propagacji promieniowania fotosyntetycznie aktywnego w słupie wody; 13) rzeczywisty zasięg strefy eufotycznej; 14) współczynnik tłumienia światła dla strefy eufotycznej	Jezioro Swarzędzkie, Jezioro Uzarzewskie, jezioro Góra oraz zbiornik wodny położony na działce ewid. o nrze 295/6 obręb ewid. Biskupice, gmina Pobiedziska (Jezioro Prawe)	W piątym i dziesiątym roku obowiązywania planu działań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Monitoring efektów przemodelowania składu i struktury ichtiofauny	Monitoring efektów przemodelowania składu i struktury ichtiofauny przez odłowy kontrolne. Aktualizacja struktury zarybień w ramach przemodelowania na podstawie wyników odłowów kontrolnych	jezioro Góra	W piątym i dziesiątym roku obowiązywania planu działań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
		3	Monitoring efektów przemodelowania składu i struktury ichtiofauny	Monitoring efektów przemodelowania składu i struktury ichtiofauny przez odłowy kontrolne. Aktualizacja struktury zarybień w ramach przemodelowania na podstawie wyników odłowów kontrolnych	Jezioro Swarzędzkie	W piątym i dziesiątym roku obowiązywania planu działań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

41	3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion - A5F3	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Zarybianie wyłącznie gatunkami rodzimymi w ramach prowadzonej gospodarki rybackiej	Zbiornik wodny stanowiący siedlisko 3150 położony na działce ewid. nr 295/6 obręb ewid. Biskupice, gm. Pobiedziska (Jezioro Prawe)	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Użytkownik rybacki lub dzierżawca jeziora
		2	Ograniczenie stosowania zanęt podczas amatorskiego połowu ryb	Zbiornik wodny stanowiący siedlisko 3150 położony na działce ewid. nr 295/6 obręb ewid. Biskupice, gm. Pobiedziska (Jezioro Prawe)	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych		Polski Związek Wędkarski
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
42	3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion - FEEC	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1	Sporządzenie ekspertyzy określającej metody i częstotliwość zabiegów przemodelowania składu i struktury ichtiofauny w jeziorze ze zwiększeniem udziału ryb drapieżnych i eliminacją karpiołowych i roślinożernych	Jezioro Swarzędzkie	W pierwszym roku obowiązywania planu zadań ochronnych		Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
		2	Przemodelowanie składu i struktury ichtiofauny	Przemodelowanie składu i struktury ichtiofauny w jeziorze poprzez zwiększenie udziału ryb drapieżnych, odłowy regulacyjne ryb karpiołowych i roślinożernych, w tym eliminację gatunków obcych, zgodnie z wynikami ekspertyzy, o której mowa w działaniu ochronnym nr 2	Jezioro Swarzędzkie	Od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Użytkownik rybacki lub dzierżawca jeziora
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					
43	7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea) - 2DC3	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1					
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1	Uzupełnienie stanu wiedzy	Rozpoznanie występowania siedliska w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych	Obszar Natura 2000	W pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

44	9130 - Żyzne buczyny - 9773	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		1					
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		1	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych i uznanie za powierzchnie referencyjne w planie urządzenia lasu		Plat siedliska przyrodniczego 9130 położony na części działek ewid. o nrach: 15, 16 obręb ewid. Jankowo, gm. Pobiedziska	Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	Właściciel lub zarządca nieruchomości w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
		1					
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
		1					

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

L.p.	Przedmiot ochrony	Cel	Parametr	Wskaźnik	Zakres prac monitoringowych	Terminy/częstotliwość	Miejsce	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt (w tys. zł)
1	Bóbr europejski (euroazjatycki) 1337	Utrzymanie właściwego stanu ochrony	1. Populacja, 2. Siedlisko, 3. Szanse zachowania gatunku	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
2	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez: 1) Poprawę składu gatunkowego drzewostanu i utrzymywanie zróżnicowanej struktury przestrzennej lasu; 2) Zwiększenie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie; 3) Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	

3	Kumak nizinny 1188	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	1. Populacja, 2. Siedlisko, 3. Szanse zachowania gatunku	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
4	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez: 1) Poprawę składu gatunkowego drzewostanu i utrzymywanie zróżnicowanej struktury przestrzennej lasu; 2) Zwiększenie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie; 3) Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
5	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez: 1) Poprawę składu gatunkowego drzewostanu i utrzymywanie zróżnicowanej struktury przestrzennej lasu; 2) Zwiększenie ilości martwego drewna wydzielającego się naturalnie; 3) Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	

6	*Murawy kserotermiczne 6210	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu siedliska w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
7	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników 3260	Poprawa stanu ochrony poprzez ograniczenie eutrofizacji wód	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W piątym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
8	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510	Utrzymanie siedliska w obszarze Natura 2000 na powierzchni nie mniejszej niż obecnie, tj. ok. 65 ha. Poprawa struktury i funkcji siedliska	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
9	Różanka 1134	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	1. Populacja, 2. Siedlisko, 3. Szanse zachowania gatunku	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W szóstym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	

10	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion 3150	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez polepszenie struktury i funkcji siedliska	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W piątym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
11	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea) 7140	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu siedliska w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
12	Trasza grzebieniasta 1166	Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu i liczbie gatunku w obszarze Natura 2000, zagrożeniach, stanie ochrony i potrzebie działań ochronnych	1. Populacja, 2. Siedlisko, 3. Szanse zachowania gatunku	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
13	Wydra 1355	Utrzymanie właściwego stanu ochrony	1. Populacja, 2. Siedlisko, 3. Szanse zachowania gatunku	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	

14	Żyzne buczyny 9130	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych	1. Powierzchnia, 2. Struktura i funkcje, 3. Szanse zachowania siedliska	Wszystkie wskaźniki opracowane dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska	Ocena stanu ochrony zastosowaniem metodyki monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku, gdy nie jest określona - w oparciu o ocenę ekspercką	W trzecim, szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych	Na reprezentatywnej liczbie stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	
----	--------------------	--	---	---	---	---	--	--	--

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

L.p.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
1		brak

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

Brak

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

L.p.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
1			

Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany
Brak dokumentów	

11. Zestawienie uwag i wniosków

L.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
	Moduł A		
1			
	Moduł B		
1			
	Moduł C		
1	Wniosek o zmianę zapisów w załączniku nr 5 określającym działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania ze względu na niemożliwe do zastosowania w praktyce rybackiej i merytorycznie bezpodstawne „Odławianie najniżej położonego stawu za pomocą sieci, bez całkowitego spuszczenia wody” z uwagi na: konfigurację, profil czaszy dna stawowego i profil rowu spustowego stawu, zbudowanego systemu do odłowu stawu w „łowisko za mnichem spustowym” oraz zastosowanie tego typu postanowień uniemożliwiłoby 100% wyłowienie ryb ze stawu, a w konsekwencji doprowadziłoby to, do stworzenia kardynalnych zagrożeń ichtiosanitarnych i braku możliwości demineralizacji mułu stawowego, więc wygenerowałoby bardzo groźne zagrożenia zarówno dla ryb, stawów, zlewni wód Cybiny i w konsekwencji poważnie zagroziłoby obszarowi chronionemu Doliny rz. Cybiny	Krzysztof Karoń, Gospodarstwo Rybackie „Roża”, 10 lutego 2014 r.	Uwaga uwzględniona. Działanie ochronne (załącznik nr 5, p. 5) skorygowano w sposób uwzględniający w całości treść decyzji Starosty Poznańskiego z 30 września 2011 r., znak WŚ.VI.6223-7-1/09 w sprawie udzielenia pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód dla Obiektu Stawowego Promno – etap I, zlokalizowanego na terenie działek geodezyjnych o numerach ewidencyjnych: 96/4, 96/5, 99, 109/1 obręb Promno, gmina Pobiedziska
2	Wystąpiła niespójność pomiędzy dokumentacją a projektem zarządzenia. W dokumentacji PZO dla siedliska 3150 zaplanowano: usunięcie części osadów dennych, skierowanie na dno jeziora dwóch dopływów wypływających spod skarpy, niosących ze sobą duże ilości zanieczyszczeń, natlenianie wody za pomocą aeratora oraz strącanie fosforu przy użyciu siarczanu żelaza PIX-112. W projekcie zarządzenia nie uwzględniono powyższych zapisów. Podobnie jest w przypadku działań ochronnych zaplanowanych w dokumentacji PZO dla siedliska 7140 a nieujętych w zarządzeniu: usuwanie nalotu olchy czarnej Alnus glutinosa, usunięcie ściętej biomasy poza płat siedliska oraz [i] koszenie raz do roku roślinności z siedliska i usuwanie jej poza jego obręb. Co jest powodem niezamieszczenia tych działań w zarządzeniu PZO?	Jan Balcerzak, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 12 lutego 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Dla Jeziora Swarzędzkiego i Jeziora Uzarzewskiego stanowiących siedliska przyrodnicze 3150 aktualnie prowadzone są zabiegi polegające na natlenianiu wody za pomocą aeratora, strącaniu fosforu przy użyciu siarczanu żelaza PIX-112 oraz skierowaniu na dno Jeziora Uzarzewskiego dwóch dopływów wypływających spod skarpy, niosących ze sobą duże ilości zanieczyszczeń. W odniesieniu do jeziora Góra, po analizie dokumentów określających stan zbiornika uznano, że istnieje duże ryzyko nieosiągnięcia celów proponowanych działań rekultywacyjnych dlatego nie uwzględniono ich w projekcie zarządzenia. Status siedliska przyrodniczego 7140 w obszarze Natura 2000 nie jest jasny; w dokumentacji wykazano występowanie jednego niewielkiego i silnie zdeformowanego płatu. W załączniku nr 5, p. 7 zaplanowano działanie ochronne polegające na uzupełnieniu wiedzy o siedlisku w obszarze Natura 2000
3	Wnosi się o zmianę zapisu „zaniechanie stosowania zanęt podczas amatorskiego połowu ryb” na zapis „ograniczenie stosowania zanęt podczas amatorskiego połowu ryb” lub jego całkowite wykreślenie. Zakazanie całkowitego stosowania zanęt w przypadku zbiorników eutroficznych jest działaniem niekorzystnym. Celem działania jest wyeliminowanie biogenów, jednak w przypadku Jeziora Prawego, źródłem biogenów jest m.in. skarłowaciała populacja drobnego leszcza i karpia. Stosowanie przez wędkarzy zanęt, pozwala na odłowienie nadmiernej populacji ryb karpiowatych z akwenu. Stosowanie zanęt w sposób profesjonalny wyklucza wprowadzanie dużych ilości fosforanów. Skład zanęt to 60% glina, w 10% larwy ochotki, czerwone i białe robaki a w 30% składniki pochodzenia roślinnego i aromaty. W działaniach należy się skupić na edukacji wędkarzy w zakresie stosowania zanęt a nie całkowitym zakazywaniu tej czynności. Całkowite ograniczanie zanęt ponadto wyeliminuje wędkarzy łowiących ryby karpioвате na rzecz wędkarzy połowiących ryby drapieżne, co ponownie zachwieje równowagę ichtiologiczną w jeziorze	Przemysław Woźniak, Komendant SSR Polskiego Związku Wędkarskiego Okręgu Poznańskiego, 14 lutego 2014 r.	Uwaga częściowo uwzględniona. Treść p. 4 w załączniku nr 5 zmieniono na następującą: ograniczenie stosowania zanęt podczas amatorskiego połowu ryb

4	Badania prowadzone przez Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie nad problematyką stosowania przez wędkarzy zanęt wykazały, iż wędkarze wycofują z jezior więcej biogenów z łowionymi przez siebie rybami karpionymi, niż wprowadzają do nich wraz z zanętami. Dawki biogenów pochodzące z nęcenia są wielokrotnie niższe niż pochodzące z innych źródeł. Stwierdzono także, że nęcenie przyczyniało się do większego odłowu, a jego efektywność sprzyjała wycofywaniu biogenów ze środowiska. Ładunek fosforu zawarty w rybach odłowionych przez wędkarzy w jeziorach Polski był ponad 2-krotnie wyższy niż w odłowach rybackich (Wołos i Mioduszevska 2003, 2006)	Przemysław Woźniak, Komendant SSR Polskiego Związku Wędkarskiego Okręgu Poznańskiego, 14 lutego 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Przytoczona teza, że wędkarze wycofują z jezior więcej biogenów z łowionymi przez siebie rybami karpionymi, niż wprowadzają do nich wraz z zanętami została sformułowana w oparciu o wyniki badań ankietowych otrzymanych z siedmiu gospodarstw rybackich. Tezę przeciwną prezentują wyniki badań wykonanych na zbiorniku zaporowym Poraj (Wrona 2004), zgodnie z którymi poprzez stosowanie zanęt wzrasta ilość biogenów wprowadzanych do wód intensyfikując procesy eutrofizacji. Wyniki badań ankietowych siedmiu gospodarstw rybackich, przy jednoczesnej dostępności wyników potwierdzających tezę przeciwną, nie mogą być uznane za reprezentatywne. Jednoznaczne określenie stopnia wpływu stosowania zanęt na jakość wód powierzchniowych jest problematyczne. Nie ma wątpliwości, że stosowanie zanęt może w zróżnicowany sposób wpływać na ekosystemy wodne
5	Ważnym zagrożeniem dla Jeziora Prawego jest presja kłusownicza. Nie można wsadzać do jednego worka zarówno kłusowników, pseudowędkarzy z wędkarzami etycznymi. Niszczenie roślinności i odłów ryb drapieżnych przez kłusowników jest tym zagrożeniem, które nie zostało w projekcie pokazane. Wnioskujemy o wpisanie tego zagrożenia wraz z zaplanowaniem intensyfikacji działań ochronnych przez Policję i Państwową Straż Rybacką, w tym zwiększenie liczebności strażników Państwowej Straży Rybackiej, której siły i środki są obecnie niewystarczające	Przemysław Woźniak, Komendant SSR Polskiego Związku Wędkarskiego Okręgu Poznańskiego, 14 lutego 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Kłusownictwo nie zostało zidentyfikowane jako zagrożenie dla siedliska przyrodniczego 3150. Obowiązki Policji i Państwowej Straży Rybackiej w zakresie zwalczania kłusownictwa wynikają z przepisów odrębnych; z tego powodu nie znalazły się w projekcie PZO
6	Wniosek o zmianę zapisu, że dla siedliska 3150 Jezioro Prawe za najważniejsze zagrożenia uznano intensywną gospodarkę rybacką oraz niszczenie roślinności przybrzeżnej przez wędkarzy. Polski Związek Wędkarski Okręg w Poznaniu na akwenach znajdujących się na obszarze Natura 2000 „Dolina Cybiny” będących w naszym prawnym użytkowaniu nie prowadzi się intensywnej gospodarki rybackiej. Gospodarkę taką prowadzi się na obrębach stawowych i hodowlanych. Na rzece Cybinie oraz Jeziorze Prawym w ramach gospodarki rybacko-wędkarskiej przeprowadzamy zabiegi wspomagające tarło ryb (zarybiania), a odłowy rybackie są zmarginalizowane do minimum. Akweny te użytkujemy do minimum	Przemysław Woźniak, Komendant SSR Polskiego Związku Wędkarskiego Okręgu Poznańskiego, 14 lutego 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Dla Jeziora Prawego nie wskazano zagrożenia polegającego na prowadzeniu intensywnej gospodarki rybackiej, a zagrożenie polegające na niszczeniu strefy szuwaru przez wędkarzy zostało wykazane przez wykonawców ekspertyzy przyrodniczej
7	Wskazujemy również na nieodpowiednie proporcję brzmienia określenia „niszczenie” strefy szuwaru, które wskazują, że działania te są realizowane na dużą skalę. Jak rybacko i wędkarsko użytkować wodę bez dostępu do niej? Kilka stanowisk, przecinek to nie jest niszczenie, tym bardziej, że nie dochodzi do corocznego wzrostu liczby stanowisk wędkarskich i są to jedynie wąskie przecinki, które powstały kilka lat temu. Wskazujemy na błędną ocenę zagrożenia i sugerujemy wskazać, że jest to zagrożenie potencjalne, ponieważ nie można wykluczyć, że znajdzie się jakaś grupa oszołomów, aby zlikwidować trzciny. Jest to zagrożenie potencjalne a nie istniejące	Przemysław Woźniak, Komendant SSR Polskiego Związku Wędkarskiego Okręgu Poznańskiego, 14 lutego 2014 r.	Uwaga nieuwzględniona. Zagrożenie polegające na niszczeniu strefy szuwarowej przez wędkarzy zostało wykazane przez wykonawców ekspertyzy przyrodniczej

8	W załączniku nr 3 w poz. 11 oraz uzasadnieniu jako istniejące zagrożenie dla przedmiotu ochrony, jakim jest różanka na pierwszym miejscu wymieniono wędkarstwo. Przy czym nie wskazano, w jaki sposób wędkarstwo stwarza zagrożenie. Opis sugeruje, że największy wpływ na liczebność i stan populacji różanki ma użytkownik rybacki wody. Protestujemy przeciwko takiemu stanowisku, które znajduje się w sprzeczności z rzeczywistością presją oraz wykorzystaniem tego gatunku ryb przez wędkarzy. Powyższe nie znajduje potwierdzenia w zamieszczonych na stronie Platformy Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK) ekspertyzach przyrodniczych wykonywanych na potrzeby planu zadań ochronnych, które dołączono do dokumentacji pzo (Gołdyn i inni, wrzesień i listopad 2012). Jak wskazały ekspertyzy przyrodnicze przeprowadzone przez dr. Piotra Klimaszuka, największym zagrożeniem dla różanki jest zanieczyszczanie wód spowodowane dopływem ścieków i postępująca eutrofizacja wód. Intensywność tego zagrożenia określona została literą B, natomiast wędkarstwu przyznano C. Zmiana środowiska wywołana eutrofizacją i dopływem zanieczyszczeń powoduje zanik populacji małży skójkowatych. Stan populacji różanki, jedynej w kraju gatunku ryby, który składa ikrę w jamie skrzelowej małży, jest ściśle uzależniony od liczebności populacji małży. Wobec czego wszystkie zmiany dotyczące małży nie pozostają bez wpływu na populację tego unikalnego gatunku ryby. To jest zatem istotne i aktualne zagrożenie, które musi być wskazane jako najważniejsze, a nie wędkarstwo. Dlatego też oczekujemy przeniesienia wędkarstwa w załączniku nr 3 z istniejących zagrożeń do zagrożeń potencjalnych oraz umieszczenie jako ostatniego czynnika za eutrofizacją siedliska	Przemysław Woźniak, Komendant SSR Polskiego Związku Wędkarskiego Okręgu Poznańskiego, 14 lutego 2014 r.	Uwaga uwzględniona. Wędkarstwo przeniesiono do zagrożeń potencjalnych dla różanki. Kolejność zagrożeń wymienionych w załączniku nr 3 jest bez znaczenia i nie wskazuje na hierarchię zagrożeń
9	Pan dr Klimaszuk wskazywał też, że różanka w niewielkim stopniu stanowi obiekt zainteresowania wędkarzy. Wędkowanie na jeziorach odbywa się w sposób uporządkowany i zgodny z ustawą o rybactwie śródlądowym oraz rozporządzeniami do niej, a także z Regulaminem Amatorskiego Połowu Ryb PZW. Przepisy i regulaminy określają m.in. Limity ilościowe, okresy i wymiary ochronne dla poszczególnych gatunków ryb, a także gatunki podlegające ochronie, takie jak różanka. Wędkowanie, w tym i przestrzeganie ochrony gatunków podlega ścisłym kontrolom prowadzonym przez Państwową oraz Społeczną Straż Rybacką, a także Policję	Przemysław Woźniak, Komendant SSR Polskiego Związku Wędkarskiego Okręgu Poznańskiego, 14 lutego 2014 r.	Informację przyjęto do wiadomości

12. Literatura

- Brzeg A, Wojterska M. 2001. Zespoły roślinne wielkopolski, ich stan poznania i zagrożenie. [W:] Wojterska M. (red.). Szata roślinna Wielkopolski i Pojezierza Południowopomorskiego. Przewodnik sesji terenowych 52. Zjazdu PTB. 24-28 września 2001: 39-110. Bogucki Wyd. Nauk. Poznań.
- Brzeg A., Kasproicz M. 2005. Kserotermofilne ziołorośla z klasy *Trifolio-Geranieta sanguinei* Th. Müller 1962 w środkowej części doliny Cybiny (centralna Wielkopolska). Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., B, 54: 95-104.
- Cierniewski J. 1981. Zmienność przestrzenna gleb organicznych doliny Cybiny na tle warunków fizjograficznych. Roczniki Gleboznawcze 32, 4.
- Gołdyn B., Koralewska-Batura E., Błoszyk J. 2005. Zróżnicowanie zgrupowań mięczaków rzeki Cybiny. Materiały konferencyjne, XXI Krajowe Seminarium Malakologiczne, Toruń – Ciechocinek, 6-8 kwietnia 2005.
- Gołdyn R., Gołdyn H., Kaniewski W. 2005. Water plant association in the valley of the Cybina River. Roczniki Akademii Rolniczej w Poznaniu 373, Botanika - Steciana 9: 69-87.

- Gołdyn R., Gołdyn H., Kaniewski W. 2006. Zbiorowiska roślinności szuwarowej doliny Cybiny (centralna Wielkopolska) Cz. I: *Phragmition communis*. Bad. Fizjograf. nad Polską Zach., B, 55: 79-89.
- Gołdyn R., Gołdyn H., Kaniewski W. 2007. Zbiorowiska roślinności szuwarowej doliny Cybiny (centralna Wielkopolska) Cz. II: *Magnocaricion elatae*, *Oenanthion aquaticae* i *Phalaridion*. Bad. Fizjograf. nad Polską Zach., B, 56: 91-110.
- Gołdyn R., Grabia J. 1998. Program ochrony wód rzeki Cybiny. Ss. 101. Urząd Miasta Poznania, Wydział Ochrony Środowiska. Poznań. Mscr.
- Gołdyn R., Jackowiak B., Błoszyk J. (red.) 2005a. Waloryzacja przyrodnicza doliny Cybiny. Raport z badań przeprowadzonych w 2004 r. w ramach tematu JG-3/04, sponsorowanego przez przedsiębiorstwo Zeelandia Sp. z o.o., Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Wydział Biologii, Instytut Biologii Środowiska. Poznań. Mscr.
- Gołdyn R., Jackowiak B., Błoszyk J. (red.) 2005b. Walory przyrodnicze doliny Cybiny i ich ochrona. Ss. 96. Wyd. Kontekst. Poznań.
- Gołdyn R., Ratyńska H., Klimaszyk P. & Czortek P. 2012. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny. Mscr.
- Kaniecki A., Baczyńska A., Gogołek A. 2003. Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000 arkusz N-33-131-D Pobiedziska. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Geomat Sp. z o.o. Poznań.
- Koczur A. 2012. 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*). [W:] Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część 3: 109-122. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Kondracki J. 2009. Geografia regionalna Polski. Ss. 468. Wyd. Nauk. PWN. Warszawa.
- Korzeniak J. 2012. 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion elatioris*). [W:] Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część 3: 79-94. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Kowalczevska-Madura K. 2005. Wpływ zmian obciążenia związkami biogennymi na strukturę i funkcjonowanie ekosystemu Jeziora Swarzędzkiego. Ss. 259. Praca doktorska, Zakład Ochrony Wód, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Poznań.
- Krygowski B. 1958. Krajobraz Wielkopolski. Wielkopolska w oczach przyrodnika. Ss. 160. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk-PWN. Poznań – Warszawa.
- Krygowski B. (red.). Mapa Geomorfologiczna Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Edycja 2007 (http://geoinfo.amu.edu.pl/igig/badaniad_mapa_bk.php).
- Kujawa-Pawlaczyk J. 2010. 6120* Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe. [W:] Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny, Część 1: 106 – 118. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. 1993. Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski. Prace Geograficzne IGiPZ PAN 158: 1-107.
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski). IGiPZ PAN. Warszawa (wersja on-line <http://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>).
- Mazgajska J., Rybacki M. 2012. 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina* (Linnaeus, 1761). [W:] Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. Monitoring

gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część 1: 346–365. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.

- Mróz W., Świerkosz K. & Kozak M. 2012. 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). [W:] Cierlik i in. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 - faza trzecia: 247-258
(
<http://www.gios.gov.pl/artykuly/888/Monitoring-gatunkow-i-siedlisk-przyrodniczych-teksty-przewodnikow-metodycznych-czesc-II-lipiec-2011>).
1).
- Pabijan M. 2010. 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (Laurenti, 1768). [W:] Makomaska-Juchiewicz M. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część 1: 195–219. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Pawlaczyk P. 2010. 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). [W:] Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część 1: 236–254. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Pawlaczyk P. 2012. 91F0 Łęgowe lasy dębwo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). [W:] Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część 2: 292–315. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Przybylski M. 2012. 5339 Różanka *Rhodeus amarus* (Bloch, 1782). [W:] [W:] Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część 3: 276–291. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Szoszkiewicz K., Gebler D. 2012. 3260 Nizninne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*). [W:] Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część 2: 204–217. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
- Wereszczyńska-Choryńska D., Choryński P. 2010. „Natura 2000” w Dolinie Cybiny. Rocznik regionalny Zeszyty Swarzędzkie: 37-50
- Wilk-Woźniak E., Gąbka M., Pęczyła W., Burchardt L., Cerbin S., Glińska-Lewczuk K., Gołdyn R., Grabowska M., Karpowicz M., Klimaszyk P., Kołodziejczyk A., Kokociński M., Kraska M., Kuczyńska-Kipien N., Ligęza S., Messyas B., Nagengast B., Ozimek T., Paczuska B., Pełechaty M., Pietryka M., Piotrowicz R., Pociecha A., Pukacz A., Richter D., Walusiak E & Żbikowski J. 2012. 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. [W:] . Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część 2: 130–149. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.

13. Załączniki

Nazwa

[dc_zal_1](#)
[Etap I \(Gołdyn et. al. 2012 \)](#)
[Etap II \(Gołdyn et. al. 2012\)](#)
[prezentacja - warsztaty II](#)
[prezentacja - warsztaty III](#)
[SDF Dolina Cybiny PLH300038](#)

Data dodania

2014-05-30 13:45:51
2014-05-30 13:45:51
2014-05-30 13:45:51
2014-05-30 13:45:51
2014-05-30 13:45:51
2014-05-30 13:45:51

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

1.4. Opis założeń do sporządzania Planu

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

2.4. Zagospodarowanie terenów i działalność człowieka

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych - dane zweryfikowane

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

4. Analiza zagrożeń

5. Cele zadań ochronnych

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

11. Zestawienie uwag i wniosków

12. Literatura

13. Załączniki
